Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi / Journal of Uludag University Faculty of Education
e-ISSN: 2667-6788 https://dergipark.org.tr/tr/pub/uefad
Yıl **2025,** Cilt **38**, **Özel Sayı**, **34**-**62** | DOI: https://doi.org/10.19171/uefad.1604061 **Araştırma Makalesi | Research Article**

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Kilis'in Tarih ve Kültür Rotasındaki Gezi Deneyimlerinin İncelenmesi[1]

An Examination of Social Studies Teacher Candidates' Travel Experiences on Kilis's History and Culture Route

Türkan ÇELİK
Doç. Dr. ◆ Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü ◆ turkancelik@kilis.edu.tr ◆ ORCID: 0000-0001-8380-9419.

Özet

Bu çalışmanın amacı, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının Kilis'in tarih ve kültür rotasındaki gezi deneyimlerinin incelenmesidir. Çalışma nitel araştırma yöntemlerinden fenomenolojik desen ile yürütülmüştür. Çalışmanın katılımcıları amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme tekniği ile seçilen 13 sosyal bilgiler öğretmen adayından oluşmaktadır. Çalışmanın veri toplama sürecinde, yarı yapılandırılmış görüşme formları kullanılmıştır. Araştırma sonucunda katılımcıların tümünün gezi deneyimi ile yerel tarih konusundaki bilgilerinin somutlaştığı, Kilis'in tarih ve kültürü konusundaki tutum ve algılarının olumlu olduğu tespit edilmiştir. Katılımcılar en çok zeytin üretimine ilişkin kalıntılar, sabunhanedeki üretim çalışmaları, Kilis müzesindeki eserler ve ev mimarisinin kendilerini etkilediğini belirtmişlerdir. Öte yandan katılımcıların gezi öncesi Kilis iline ilişkin olumsuz metaforlara sahip olduğu tespit edilmiş olup gezi sonrasında bu metaforların tamamen olumluya döndüğü dikkatleri çekmiştir. Bu sonuç öğretmen adayları ile gerçekleştirilen Kilis gezisinin olumlu etkiler bıraktığını göstermektedir. Araştırma sonuçları bağlamında Sosyal bilgiler öğretmen adayları ile yapılan "Sosyal Bilgiler öğretiminde Tarihsel Kanıt Yerel ve Sözlü Tarih Dersi"nin gezi çalışmaları ile somutlaştırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, öğretmen adayları, Kilis'in tarih ve kültür rotası, gezi yöntemi, okul dışı öğrenme ortamları

Abstract

The purpose of this study is to examine the travel experiences of social studies teacher candidates along the historical and cultural route of Kilis. The study was conducted using a phenomenological design, a qualitative research method. The participants were selected using criterion sampling, a purposive sampling method. Semi-structured interview forms were used in the data collection process. The study concluded that all participants' knowledge of local history was solidified through the trip, and their attitudes and perceptions regarding the history and culture of Kilis were positive. Participants stated that they were most impressed by the remains of olive production, production activities at the soap factory, artifacts in the Kilis Museum, and house architecture. Furthermore, it was noted that participants held negative metaphors about Kilis before the trip, but these metaphors changed completely to positive ones afterward. This result indicates that the Kilis trip with the teacher candidates had a positive impact. Based on the research results, it is recommended that the "Historical Evidence: Local and Oral History Course in Social Studies Teaching" be solidified through travel activities with social studies teacher candidates.

Keywords: Social Studies, teacher candidates, history and culture route of Kilis, travel method, out-of-school learning environments.

[1] Bu çalışma 18-20 Ekim 2024 tarihleri arasında Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde düzenlenen VII. Uluslararası Öğretmen Eğitimi ve Akreditasyon Kongresi'nde (ITEAC) sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

Kabul Tarihi / Received: 19.12.2024 | Onay Tarihi / Accepted: 06.06.2025

1. Giriş

Sosyal bilgiler insan hayatının merkezinde yer alan ve insanların günlük hayatlarını kolaylaştırmaya yarayan bilgi, beceri tutum ve davranışların kazandırılabileceği en önemli derslerin başında gelmektedir. Bir başka ifade ile sosyal bilgiler, "değişen ülke ve dünya koşullarında bilgiye dayalı karar alıp problem çözebilen etkin vatandaşlar yetiştirmek amacıyla sosyal ve beşerî bilimlerden aldığı bilgi ve yöntemleri kaynaştırarak kullanan bir öğretim programı"dır (Öztürk, 2009, s. 4). İnsan hayatı için gerekli olan bilgi ve becerilerin sosyal bilgiler dersi bağlamında öğretilmesi sürecinde yaşantı ve deneyim oluşturacak etkinliklerin kullanılması önem taşımaktadır. Bu anlamda sosyal bilgilerin içerdiği konuların somutlaştırılması ve kanıtlanması sürecinde dört duvarla çevrili bir ortam yetersiz kalabilmektedir. Zira dört duvarla sınırlı olmayan okulun öğretim faaliyetleri gezi, gözlem, görüşme, sergi ve ev ödevi gibi sınıf dışı etkinliklerle de gerçekleştirilebilir (Kanadlı, 2019). İnformal öğrenmelerin de gerçekleşmelerine imkân hazırlayan okul dışı öğrenmeler (Cors vd., 2017) ile öğrencilerin öğrenme süreçlerinin desteklenmesini sağlamaktadır (Panskyi et.al., 2019). Tam da bu noktada sosyal bilgiler öğretiminde okul dışı öğrenme ortamları işe koşulabilir. Okul dışı öğrenmeler öğrencinin aktif katılımını esas alıp öğrencilerin öğrendikleri bilgileri günlük yaşamlarında deneyimleme ve kullanabilme imkânı sunmaktadır (Güngörmü, 2024). Bu anlamda okul dışı öğrenme ortamlarına; doğa, arkeolojik parklar, tarım alanları ve bahçeler gibi açık alanlar (Yazıcı, Ertürk ve Kulaca, 2023; Morag & Tal, 2012), hayvanat bahçeleri, bilim merkezleri (Esbach, 2007), tiyatrolar, sanat galerileri, ören yerleri (Güngörmüş, 2024), adliyeler (Aydemir, 2021), ibadethaner, müzeler (Esbach, 2007) vb. örnek verilebilir. Öğrencilerin farklı ortamlarda deneyimler yolu ile öğrenme süreçlerinin devamını sağlayan okul dışı öğrenme ortamları öğrenci merkezli yaklaşım ile de uyumlu olup öğretim süreçlerinde öğretmenler için adeta bir ihtiyaç görevi görmektedir (Coll & Coll, 2018). Ancak eğitim-öğretim süreçleri genel anlamda sınıf içerisinde yapılagelmektedir. Öte yandan bir çocuğun en iyi öğrenmeleri yaşamın içinden aktif olarak katıldıkları etkinlikler ile daha iyi sağladığı bilinmektedir (Demir, 2007). Zira "öğrencilerin sosyal bilgiler dersinin içerdiği bilgi, beceri ve değerleri kazanmaları öğrenmeyi sınıf dışında da sürdürmeleri, sınıf dışında öğrendiklerini sosyal bilgiler ile bütünleştirmeleri ile olanaklıdır" (Çengelci, 2013, s. 1824). Sınıf dışı eğitim faaliyetleri ile öğrenme süreci bilgiyi keşfetme ve deneyimleme olanağı sunmaktadır (Priest, 1986). Bu anlamda sosyal bilgiler öğretiminde de birçok etkinlik, yöntem, teknik kullanılabileceği gibi coğrafi, kültürel ve tarihi birçok kalıntı ve kanıtın sınıf dışı mekânlarda gezerek ve görerek inceleme olanağı sunan okul dışı öğrenme yöntemlerinden biri olan gezi-gözlem yöntemi de etkin bir şekilde kullanılabilir. Farklı kaynaklarda; alan gezisi, saha çalışması, inceleme gezisi, eğitsel gezi şeklinde isimlendirilen gezi-gözlem yöntemi, önceden hazırlanan bir plan çerçevesinde öğrencilerin sınıfa getirilmeyen yerleri, nesneleri, objeleri ve olayları görmelerine imkân tanıyarak sınıf içi çalışmaların somutlaşmasını kolaylaştırır (Yel, Taşdemir ve Yıldırım, 2008).

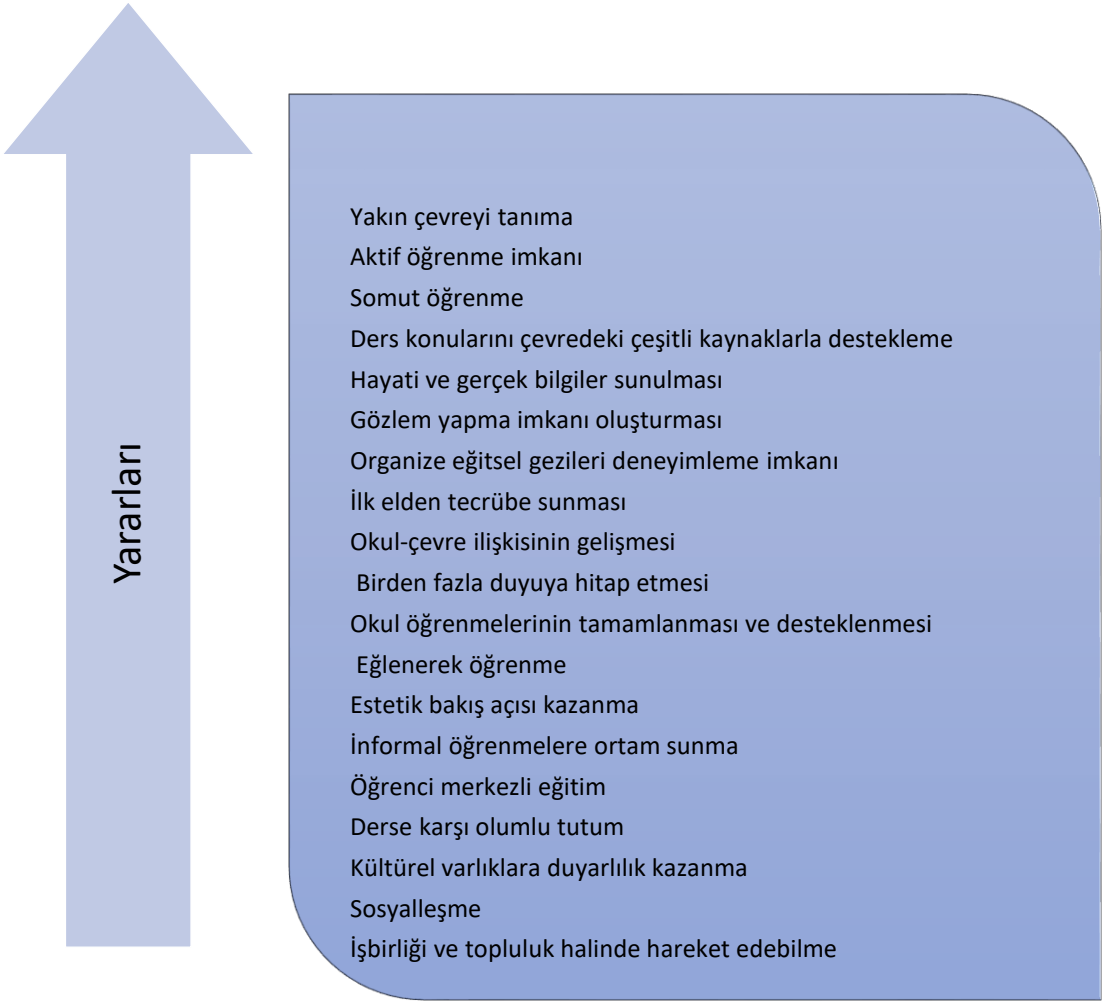
Gezi etkinliklerinde geziye katılan bireylerin iyi bir gözlem yapması gerektiği için gezi etkinlikleri gözlem etkinlikleri ile paralel yürütülür. Bir nesnenin, olayın ya da gerçeğin, niteliklerini bilmek için dikkatli ve planlı olarak izlenmesi (Demirel, 2002), belli bir amaç için belirlenen bir yerin başlangıç, süreç ve sonuçlarının gözlenmesi ve ilgili verilerin toplanıp kayıt edilmesi (Güleryüz, 2008) süreçlerinden oluşan gözlemin orta çağda yapılmasına izin verilmezdi. Gerekçesi ise duyulardan geçen her şeyin karışık ve yanlış olacağı yönündeki inançtı. Bu yüzden tabiattaki olay ve varlıklarla ilgili bilgiler sadece kilisenin belirlediği kitaplardan öğrenilirdi (Büyükkaragöz ve Çivi, 1999). Gözlemin eğitim kurumlarında kullanılması ve değer kazanması ise 18. yüzyılda J. J. Rousseau ve Pestalozzi'nin çabalarıyla gerçekleşmiştir (Kocaçınar, 1964). Bireylere hakiki dünyayı görme ve deneyimle imkânı sunan (Meydan, 2014) gözlemler, bir öğretim tekniği olarak öğrenme süreçlerine de katkı sağlar (Tok, 2017).

Eğitsel anlamda gezi ve gözlem iç içe girmiş bir bütünü ifade eder. Bu anlamda okullarda organize edilen gözleme ilişkin geziye de gözlem gezisi adı verilmektedir (Açıkgöz, 2006). Sınıfta çocuklar sadece konuşma ve okuma gibi eylemler gerçekleştirirken, gezi etkinlikleri ile çevresindeki obje ve olayları görebilme, duyabilme, dokunabilme, koklayabilme ve tadına bakabilme gibi imkânlara sahip olmaktadırlar (Day & Parker, 1977; Scarce, 1997). Her ne kadar kimi eğitimciler daha ekonomik ve güvenli olduğu gerekçesi ile okul bilgisayarlarını kullanarak, dijital saha gezilerini gerçekleştirmenin daha kolay olduğunu ifade etseler de sadece dijital tecrübe ile tüm duyu organlarının öğrenme sürecine eşlik etme olanağının oldukça zayıf kaldığı belirtilmektedir [National Research Council (NRC), 2009]. Öyleki Namlı'nın (2018) çalışmasında FATİH projesi kapsamında kullanılan akıllı tahta uygulamasının gezi-gözlem yöntemi ile desteklenmesinin akademik verimi daha da artıracağı yönündeki sonuçlara ulaşılmıştır. Literatürde de (Açar, 2010; Alkış, 2008; Ay, 2015; Aydoğan, 2020; Ballantyne & Packer, 2009; Ertaş, 2012; Gökkaya & Yeşilbursa, 2009; Griffin, 2004; Güleç Alkış, 2003; Güler, 2009; Karakaş Özür, 2010; Koca, 2014; Knapp & Barrie, 2001; Özkan, 2009; Üztemur, Dinç & Acun, 2017; Orion et al., 1997; Rudman, 1994; Tal & Morag, 2009) sosyal bilgiler konularının işlenmesi sürecinin gezi-gözlem yöntemi ile desteklenmesinin akademik başarının artması; coğrafi, tarihi ve kültürel birçok varlık konusunda olumlu tutum ve bilinç geliştirilmesi ile okuldaki öğrenmelerin desteklenmesinde olumlu etki sunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Ancak öğrenme ortamlarında gezi-gözlem yönteminin daha sık ve doğru bir şekilde kullanılması için sürecin paydaşları olan öğretim programları, öğretmenler, idareciler ve velilerin de süreçteki rolü ve mevcut durumu önem taşımaktadır. Öyle ki Demir'in (2022) çalışmasında sosyal bilgiler öğretim programında gezilere yer verildiği ve inceleme gezileriyle ilişkili en fazla kazanımın dördüncü ve beşinci sınıf düzeyinde olduğu tespit edilmiştir. İnceleme gezileriyle ilişkili en çok kazanımın bulunduğu öğrenme alanının ise beşinci sınıf "Kültür ve Miras" öğrenme alanı olduğu sonucuna varılmıştır. Benzer şekilde Temur ve Topkaya'nın (2023) da müze gezilerinin sosyal bilgiler öğretim programındaki yerinin tespit edilmeye çalışıldığı araştırma sonucunda sosyal bilgilerde müze kullanımına ilişkin en fazla kazanımın 7. sınıf; en az kazanımın ise 6. sınıf seviyesinde olduğu tespit edilmiştir. Müze kullanımına ilişkin kazanımların en fazla yer aldığı öğrenme alanı "Kültür ve Miras", en az kazanımın yer aldığı öğrenme alanı ise "İnsanlar, Yerler ve Çevreler" olduğu tespit edilmiştir. Maarif modeli Sosyal Bilgiler dersi 2024 yılı öğretim programı incelendiğinde ise "öğretme-öğrenme yaşantıları" başlığında gezi-gözlemin derste kullanılmasına ilişkin açıklamalar yer almıştır. Öte yandan 4. sınıf ortak mirasımız öğrenme alanı", 5. sınıf "*ortak mirasımız öğrenme alanı*" ve 7. sınıf "*yaşayan demokrasimiz*" öğrenme alanlarına ait öğrenme çıktılarının gerçekleştirilmesi süreçlerinde gezi-gözlemden faydalanılması tavsiye edilmiştir. Ancak 6. sınıf seviyesinde gezi-gözlem yönteminin kullanılmasına ilişkin herhangi bir öneriye rastlanmamıştır (MEB, 2024). Bu doğrultuda okul dışı öğrenme yöntemlerinden eğitsel gezilerin geçmişteki ve günümüzdeki öğretim programlarında da yer aldığı ve sosyal bilgiler eğitimi açısından oldukça önemli olduğu söylenebilir. Zira gezi-gözlem yönteminin kullanılması ile öğrencilerin; *aktif katılımın sağlanması* (Damar, 2024; Güngörmüş, 2024; Monteagudo-Fernández et.al., 2021); *informel öğrenmenin gerçekleşmesi* (Cors et.al., 2017); *kavram ve değerlerin somutlaştırılması* (Aydemir, 2021; Aytaç, 2014; Çelik, 2019; Çopur & Önal, 2023; Koçin, 2023; Monteagudo-Fernández et.al., 2021; Yazıcı, Ertürk & Kulaca, 2023; Yıldırım & Ortak, 2021); *ilk elden deneyim kazanılması* (Sivrioğlu & Karaosmanoğlu, 2021; Yazıcı, Ertürk & Kulaca, 2023; Yıldırım ve Ortak, 2021); *öğrencilerin sosyalleşmesi* (Yazıcı vd., 2023); *okul öğrenmelerinin tamamlanması* (Aydoğan, 2020; Damar, 2024; Bassaw et.al., 2022; Duman, 2020; Lei, 2010; Monteagudo-Fernández et.al., 2021; Yıldırım & Ortak, 2021); *eğlenerek öğrenmenin gerçekleşmesi* (Çopur & Önal, 2023; Güngörmüş, 2024; Yazıcı, Ertürk & Kulaca, 2023); *tarihsel empati kazanılması (*Çopur & Önal, 2023; Eryalçın, 2024); *derse karşı olumlu tutum sağlanması*

(Sevigen, 2021); *başarı ve motivasyon sağlanması* (Aydoğan, 2020; Çelik, 2019; Duman, 2020; Çopur & Önal, 2023; Kalyoncu, 2024; Küçükahmet, 1999); *öğrenci merkezli eğitim sağlanması* (Coll & Coll, 2018; Selanik Ay & Kurtdere Fidan, 2014) ve *kalıcı öğrenmelerin gerçekleşmesi* (Aytaç, 2014; Saydam & Geşgel, 2024; Selanik Ay & Kurtdere Fidan, 2014) süreçlerine katkı sunduğu tespit edilmiştir. Tüm bu tespitler ve literatürdeki farklı çalışma sonuçları (Büyükkaragöz & Çivi, 1999; Küçükahmet, 2002; Vural, 2004; Yaşar & Gültekin, 2011) da göz önünde bulundurularak okul dışı öğrenme yöntemlerinden gezi-gözlemin öğretim süreçlerinde kullanılmasının yararları aşağıda Şekil 1'de sunulmuştur.

Şekil 1. *Gezi-Gözlem Yönteminin Faydaları*

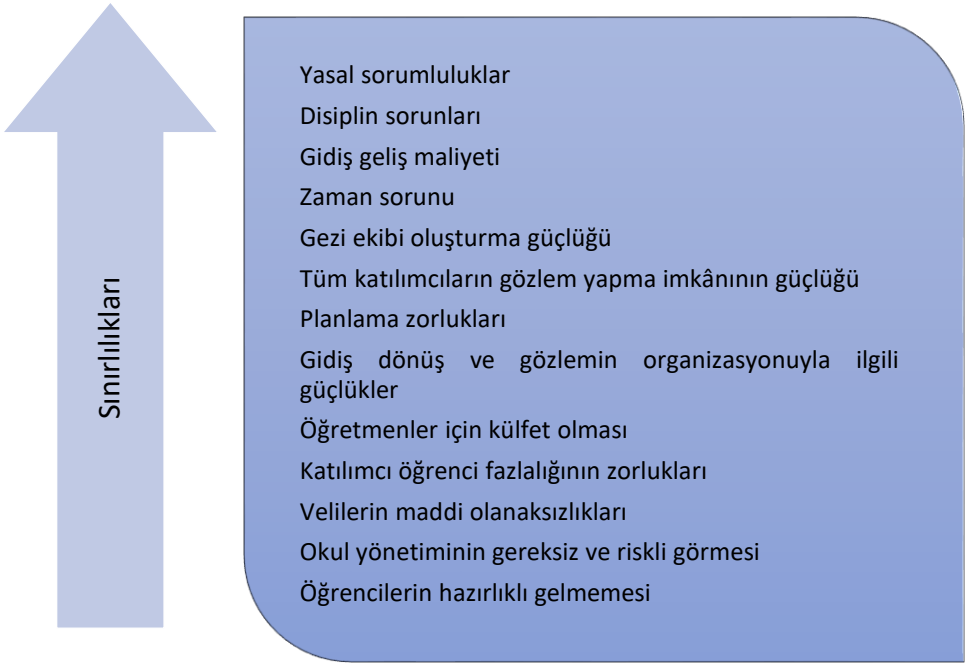
Literatür incelendiğinde Şekil 1'de vurgulanan birçok faydanın çalışma sonuçlarına da yansıdığı gözlenmektedir. Sosyal bilgilerde *öğrenci,* (Damar, 2024; Eryalçın, 2024; Güngörmüş, 2024; Kalyoncu, 2024; Yazıcı, Ertürk & Kulaca, 2023; Sevigen, 2021; Yıldırım & Ortak, 2021), öğretim programı (Demir, 2022; Temur & Topkaya, 2023;), *veli* (Demir & Şenyurt, 2022; Saydam & Geşgel, 2024), *öğretmen* (Ergün & Aslan, 2023; Karaosmanoğlu & Kara Bilgin, 2024; Koçin, 2023; Pekin & Bozdoğan, 2021) ve *öğretmen adayı* (Aydemir, 2021; Aday & Meydan, 2023; Çopur & Önal, 2023; Duman, 2020; Şahin, 2019; Çelik, 2019; Selanik Ay & Kurtdede Fidan, 2014; Semenderoğlu & Arslan, 2024) eksenli yapılan çalışmalarda gezi-gözlem yönteminin birçok olumlu yönü tespit edilmiştir.

Yazıcı ve Ertürk'ün (2023) ortaokul öğrencilerinin Gelibolu Yarımadası Milli Parkına yaptıkları gezi deneyimlerini incelemişlerdir. Araştırma sonuçlarına göre iyi yapılandırılmış bir saha gezisi ile katılımcıların; ilk elden deneyim kazandığı, sosyalleştiği, derinlemesine öğrenme için olanak sağladığı, bilgileri somutlaştırdığı ve eğlenerek öğrenme imkânı kazandığı yönünde sonuçlara ulaşılmıştır. Çalışma sonucundan hareketle bir gezinin iyi yapılandırılması ve olumlu sonuçlanmasında öğretmenin rolünün oldukça yüksek olduğu söylenebilir. Bu anlamda öğretmenlerin hem yetkin hem de istekli olmaları önem taşımaktadır. Pekin ve Bozdoğan'nın (2021) çalışma sonuçlarında genel anlamda öğretmenlerin gezi düzenleme konusunda kendilerini yeterli gördükleri sonucuna ulaşılmıştır. Öte yandan Demir ve Şenyurt'un (2022) çalışma sonuçlarına göre hem öğretmen eşliğinde hem de veli eşliğinde gerçekleştirilen inceleme gezilerinin öğrencilerin sosyal bilgiler dersine yönelik motivasyon ve tutumları arttırdığı tespit edilmiştir. Mevcut çalışmanın bulgularından hareketle, inceleme gezilerinin öğretmenler tarafından gerçekleştirilmesinin mümkün olmadığı durumlarda, bu gezilerin doğru bir planlama çerçevesinde veliler tarafından yapılabileceği vurgulanmıştır. Öte yandan bu tür eğitsel gezilere eğitim sürecinin bir diğer paydaşı olan velilerin de katılımının olumlu etkiler bırakabileceği söylenebilir. Zira Demir'in (2023) çalışma bulgularında gezi çalışmasına katılan velilerin büyük bir bölümünün gezi plan ve programına uygun hareket ettikleri için herhangi bir sorunla karşılaşılmadığı aksine yanında velisiyle geziye katılan öğrencilerin; kültürel mirasa yönelik farkındalık sağlama, yaşanılan kenti yakından tanıma, derse yönelik ilgi, tutum ve akademik başarıyı arttırma, edinilen bilgilerin kalıcılığını sağlama yönünde kazanımlar elde ettiği tespit edilmiştir. Yıldırım ve Ortak'ın (2021) çalışma sonuçlarında ise sosyal bilgiler dersi kazanımlarıyla ilişkili olarak düzenlenen gezilerin; öğrencilere okul ile gerçek yaşam arasında bağ kurma, okul öğrenmelerinin gerçek dünya bağlamındaki karşılıklarını görme, uzman kişiler ile bir araya gelerek birincil kaynaklardan bilgi edinme, sınıf ortamında elde edemeyecekleri bilgi, beceri ve deneyimleri geziler sırasında gerçek dünya bağlamlarında edinme konularında fayda sağladığı tespit edilmiştir. Aydemir (2021) sosyal bilgiler dersinde okul dışı öğrenme aracı olarak adalet saraylarını kullanmıştır. Çalışmasının sonucunda adalet saraylarının sosyal bilgiler dersinde kullanılmasının yasama, yürütme, yargı, hukuk okuryazarlığı, adalet gibi içerikleri kazandırmada etkili olabileceği yönünde sonuçlara ulaşmıştır. Semenderoğlu ve Arslan (2024) ise coğrafya eğitimi öğretmen adaylarının gezi-gözlem yöntemi ile yaptıkları arazi çalışmalarına yönelik algılarını, oluşturdukları metaforlar aracılığıyla ortaya çıkarmaya çalışmıştır. Çalışma sonucunda katılımcıların hemen hemen hepsinin arazi çalışmalarına yönelik olumlu görüşe sahip oldukları sadece üç öğrencinin olumsuz metafor ürettiğini tespit edilmiştir. Benzer şekilde Duman'ın (2020) da öğretmen adayları ile volkan topoğrafyası konularının öğretiminde gezi-gözlem yönteminin akademik başarıya etkisi konulu çalışmasında volkan topoğrafyası konularının öğretiminde gezi-gözlem yönteminin öğrencilerin akademik başarılarını artırmada daha etkili olduğu sonucu elde edilmiştir. Şahin (2019) ve Çelik'in (2019) çalışma sonuçlarında da gezi-gözlem yöntemin; yaparak-yaşayarak öğrenmelere destek olduğu, öğrenmeleri somutlaştırdığı, akademik başarıyı artırdığı, gerçek yaşam tecrübesi elde etmeyi sağladığı tespit edilmiştir. Bir başka çalışmada (Aday & Meydan, 2023) öğretmen adaylarının gezi sonrasında tarihi çevre tanımı yapabildikleri ve tarihi çevre tanımına uygun mekânları gezdikleri tespit edilmiştir. Öğretmen adayları öğrenim gördükleri Nevşehir ilinde bulunan tarihi çevre kategorisinde bulunan mekânlar içerisinde en çok müze, yeraltı şehirleri, kiliseler ve kaleleri ziyaret ettikleri tespit edilmiştir. Yine öğretmen adaylarının çok azı Nevşehir'deki tarihi çevreleri bilmediğini ifade ederken; bir kısmı da bildiğini fakat gitmediğini ifade etmiştir. Koçin (2023) ise sosyal bilgiler eğitiminde tarihi mekânların kullanımının öğrencilere "estetik" ve "duyarlılık" değerlerini kazandırmadaki rolünü öğretmen görüşlerine göre incelemiştir. Çalışma sonucunda katılımcıların sosyal bilgiler dersinde öğrencilere estetik ve duyarlılık değerlerini kazandırmanın öğrencilerin etkili vatandaşlar olarak

yetişmelerine katkı sağladığı görüşünde oldukları tespit edilmiştir. Dolayısıyla sosyal bilgiler dersinde tarihi mekanlara düzenlenen geziler ile öğrencilere hem tarih, kültür anlamında hem de estetik ve duyarlılık değerlerini kazandırma konusunda katkılar sunulabilir. Zira estetik değerinin kazandırılmasında mekân ve çevrenin olumlu etkisi olduğu (Zhang et al., 2022) sonucundan dolayı öğrencilere estetik bakış açısı kazandırmada kültürel ve sanatsal mekânların önemli araçlar olduğu dile getirilmiştir (Kayumov, 2020).

Tarihsel, kültürel ve estetik anlamda öğrencilerin gezerek öğrenmesine katkı sunabilecek bir diğer sınıf dışı öğrenme mekânı da müzelerdir. Çopur ve Önal (2023) müze ziyaretinin katılımcılarda merak, duygu yoğunluğu ve mutlu olma gibi olumlu izlenim uyandırdığı ve objelerle doğrudan etkileşim kurma, bilgi edinme, hayal gücünü harekete geçirme, kültürel ve tarihi değerlerin farkına varma gibi kazanımlar edinmelerini sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. Diğer çalışmaların bazılarında ise müze gezilerinin; eğlenerek öğrenme (Güngörmüş, 2024), okul öğrenmelerini tamamlama (Damar, 2024), tarihsel empati becerisi kazanma (Eryalçın, 2024), başarı ve motivasyon açısından okul öğrenmelerinden daha etkili olma (Kalyoncu, 2024), Kültürel mirasa ilişkin olumlu tutum sağlama (Sevigen, 2021), kalıcı ve öğrenci merkezli öğrenmelere ortam oluşturma (Karadoğan & Durmuş, 2023; Saydam & Geşgel; 2024; Selanik Ay & Kurtdere Fidan, 2014) konusunda katkı sunduğu tespit edilmiştir. Öte yandan kimi çalışmada (Selanik Ay & Kurtdere Fidan, 2014) da müzelere yapılan gezilerde müze yetkililerinin müzeye ilişkin bilgilendirmelerinin öğrenciye görelik ilkesine uygun olmadığı tespit edilmiştir. Bu sonuç müze gezisi gerçekleştiren öğretmenlerin bir bilinç ve plan dâhilinde hareket etmelerinin önemini hatırlatmaktadır. Öyleki Ata (2002) Tarih öğretiminde de sıklıkla gezi-gözlem yönteminin kullanıldığını belirtmiştir. Öğretmenlerin müze gezisi gerçekleştirmeden önce, müze gezisinde yapılması gerekenler ve gezi planlaması konusunda bilinç sahibi olmaları gerektiğini vurgulamaktadır. Zira müzelerin sadece hoş vakit geçirilen yerler olarak görülmemesi gerektiğini ifade etmiştir. Tüm olumlu yanlarına rağmen ne yazık ki inceleme gezileri bazı öğretmenler tarafından göz ardı edilebilmektedir (Demir, 2021b). İlgili araştırmalar; zaman baskısı, ekonomik, bürokratik ve ulaşım gibi nedenlerle çok az sayıda öğretmenin bu tür etkinlikleri tercih ettiğini göstermektedir (Atayeter & Tozkoparan, 2014; Carrier, 2009; Çelikkaya & Kuş, 2009; Çetin vd., 2010; Güven vd., 2004; Orion & Hofstein, 1994; Tatar & Bağrıyanık, 2012). Sosyal bilgiler dersi bağlamında gezi-gözlem yönteminin sınırlı olarak kullanılmasının gerekçeleri literatüre dayanarak (Atayeter & Tozkoparan, 2014; Aydemir, 2021; Bassaw et.al., 2022; Büyükkaragöz & Çivi, 1999; Çetin vd., 2010; Erdem, 2007; Ergün & Aslan, 2023; Pekin &Bozdoğan, 2021; Küçükahmet, 2002; Koçin, 2023; Nas, 2003; Saydam & Geşgel, 2024; Şahin, 2019) aşağıda Şekil 2'de sunulmuştur.

Şekil 2. *Gezi-Gözlem Yönteminin Bazı Sınırlılıkları*

Örneğin Koçin'in (2023) çalışmasında tarihi mekânların sosyal bilgiler dersinde kullanımının özellikle öğrencilerde estetik ve duyarlılık değerlerinin kazandırılması açısından önemli olduğunu vurgulamaktadır. Ancak çalışmasına katılan öğretmenlerin özellikle ekonomik ve okul yönetimi kaynaklı nedenlerden dolayı tarihi mekânlara gezi düzenlemeyi tercih etmedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Saydam ve Geşgel'in (2024) çalışmasında velilerin gezi etkinlikleri öncesi bazı kaygılar yaşadıkları; öğretmenlerin sorumluluklarının arttığı, velilerin maddi imkânlarını düşünmeleri, bürokratik zorluklardan kaynaklı bu tekniği daha az tercih ettikleri tespit edilmiştir. Ergün ve Aslan (2023) öğretmenlerin okul dışı sosyal etkinliklerde karşılaştıkları sorunların okul yönetimi ve veli kaynaklı olduğunu tespit etmiştir. Okul dışı sosyal etkinliklere sıcak bakmama, risk olarak görme, beklenen maddi manevi desteği göstermeme, tüm sorumluluğu öğretmene yükleme, evrak yükü gibi sorunlar okul yönetimi kaynaklı; okul dışı sosyal etkinlikleri gereksiz ve riskli görme, gereken maddi desteği sağlamama, izin belgelerini zamanında teslim etmeme, öğrencilerin okul dışı sosyal etkinliğe hazırlıklı gelmesini sağlanmama gibi sorunlar ise veli kaynaklı sorunlar olarak tespit edilmiştir. Öz'ün (2015) çalışmasında da benzer sonuçlar olmakla beraber, özellikle velilerin gezi sürecine ekonomik destek sağlamamaları ve gezi konusunda bilinçsiz olmaları bu yöntemin uygulanması önündeki bir başka sınırlılık olarak görülmektedir. Oysaki bu tarz eğitsel faaliyetlerde aile katılımının oldukça önemli olduğu bilinmektedir (Demir, 2021a). Pekin ve Bozdoğan (2021) da öğrenci, veli ve kurumlardan izin alma, öğrencilerin kontrolünü ve güvenliğini sağlama, öğrencilerden gezi dönütü alma; Aydemir (2021) izin, ulaşım, sürecin kontrolü; Bassaw ve diğerleri (2022) ise saha gezileri öncesinde ekonomik ve zaman ile ilgili sorunlar yaşandığı sonuçlarını elde etmişlerdir. Dolayısıyla literatürde ortaya çıkan olumsuz sonuçlar gezi-gözlem yönteminin sosyal bilgilerde kullanılmasının önünde adeta bir engel gibi durmaktadır. Son yıllarda her ne kadar dijital teknolojilerin eğitim alanında kullanılması ile birçok etkinlik sınıf ortamında daha güvenli ve ekonomik bir şekilde gerçekleştirilme imkânı bulsa da yapılan etkinliklerin sınıf dışı çalışmalarla öğrencilere deneyimletilmesi her zaman gerekliliğini koruyacaktır. Zira son yıllarda kullanılan sosyal bilgiler öğretim programlarında da öğrenme faaliyetlerinin gezilerle

desteklenmesine vurgu yapıldığı dikkatleri çekmektedir (Demir, 2022; MEB, 2018; MEB, 2024; Temur & Topkaya, 2023). Bu anlamda gezi-gözlem yönteminin sosyal bilgiler eğitimi sürecinin ayrılmaz bir parçası olduğu ve sosyal bilgiler öğretmenlerinin bu yöntemin doğru kullanılması konusunda bilinç geliştirmesi ve yönteme karşı olumlu tutumlar geliştirmesi de önem taşımaktadır. Bu açıdan henüz öğretmenlik mesleği yolunda eğitim alan öğretmen adaylarının gezi-gözlem yöntemi konusunda bilinçlenmeleri ve alanları bağlamında gezi deneyimi yaşamalarının önemli olduğu düşülmektedir.

1.1. Amaç

Bu çalışmanın amacı, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının Kilis'in Tarih ve Kültür Rotasındaki gezi deneyimlerinin incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda çalışmada yanıt aranacak sorular şu şekildedir:

1. Gezi deneyiminin katılımcıların yerel tarih konularının somutlaşmasında nasıl etkileri oldu?
2. Katılımcıların Kilis'e ilişkin ön yargıları var mıydı? Eğer varsa gezi deneyimi ile neler değişti?
3. Gezi deneyimi ile katılımcıların Kilis'in tarih ve kültürü konusundaki bilgilerinde ne gibi kazanımlar oldu?
4. Gezi deneyiminde katılımcıların en çok etkilendikleri tarihi ve kültürel kanıtlar neler oldu?
5. Gezi deneyimi ile katılımcılar başka şehirlerin yerel tarihlerini de merak ettiler mi?
6. Katılımcıların Kilis'e ilişkin metaforları gezi öncesinde nasıldı ve gezi sonrasında nasıl bir değişim oldu?

2. Yöntem

2.1. Araştırmanın Deseni

Bu çalışmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının okul dışı yerel tarih öğretimi gezi deneyimlerine ilişkin görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden fenomenolojik desen (olgu bilim) kullanılmıştır. Fenomenoloji kaynağını felsefe ve psikolojiden almakta olup (Ersoy, 2017) bir durum, olgu veya fenomene yönelik deneyimlerin derinlemesine araştırılarak sonuçların betimlenmesini amaçlar (Reiners, 2012). Bu çalışmada da sosyal bilgiler öğretmen adayları ile Kilis ilinin tarihi konakları, çarşıları, restoranları, müzeleri, dini mekanları vb. yerler gezilerek bu konuda deneyim yaşamaları sağlanmıştır. Öğretmen adaylarının sağladıkları deneyimlerden hareketle Kilis'in tarih ve kültür rotasındaki gezi deneyimleri fenomeni araştırılmıştır.

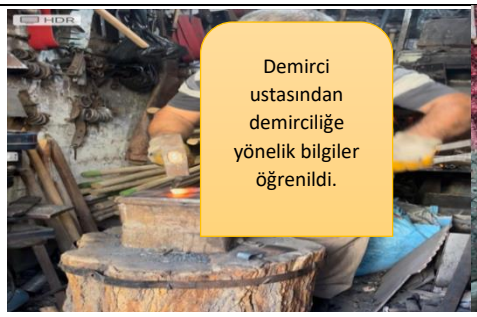
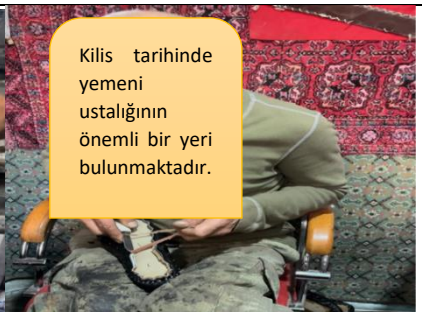
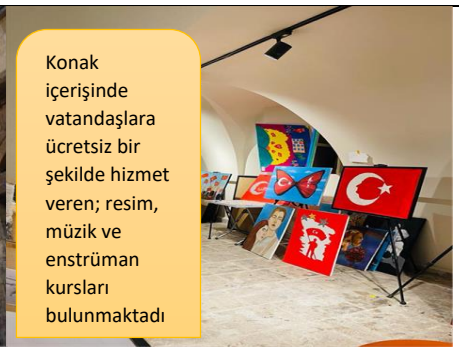
2.2. Katılımcılar

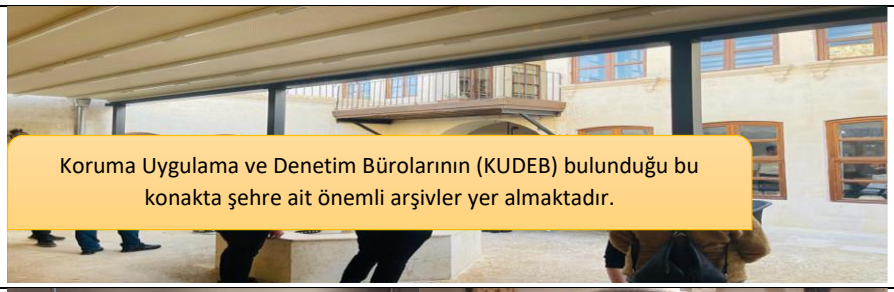
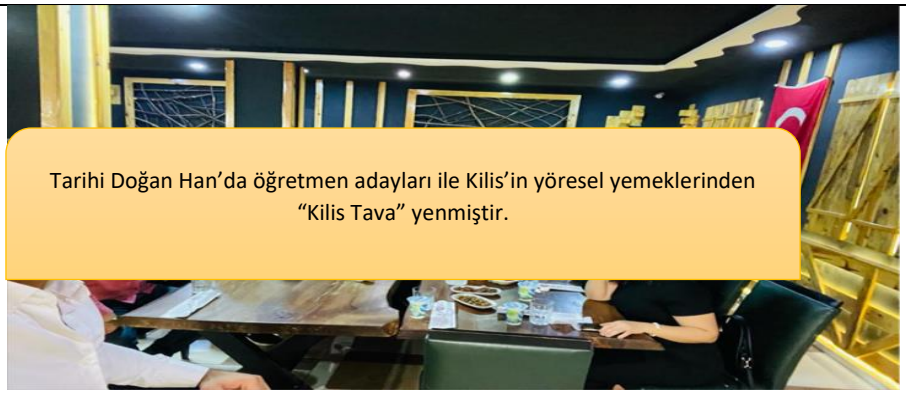
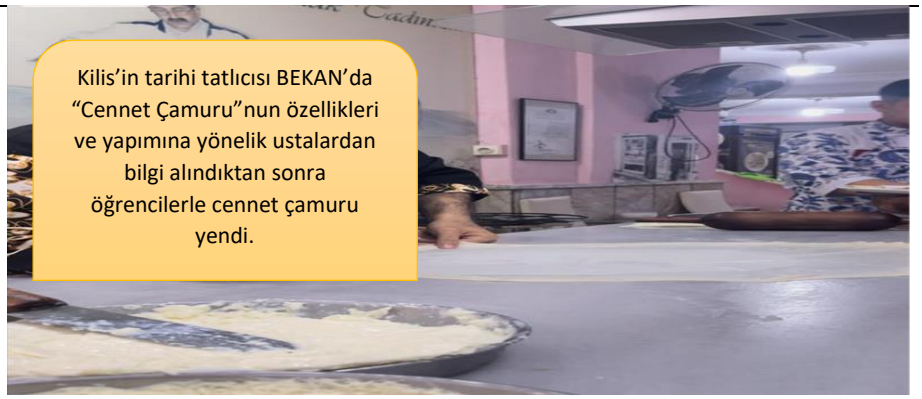
Bu çalışmada Kilis 7 Aralık Üniversitesi sosyal bilgiler öğretmenliği 2. sınıf öğretmen adayları ile Kasım 2023 tarihinde "Sosyal Bilgiler Öğretiminde Tarihsel Kanıt, Yerel ve Sözlü Tarih Dersi" kapsamında Kilis ilinin tarih ve kültür rotasında bulunan tarihi konak, yapı, işletme, müze vb. yerlere gezi düzenledi. Çalışmaya sosyal bilgiler öğretmenliği bölümünde öğrenim gören 13 sosyal bilgiler öğretmen adayı katılmıştır. Katılımcıların 6'sı kadın 7'si ise erkek öğretmen adaylarından oluşmaktadır. Çalışmanın katılımcılarının seçiminde amaçlı örneklem yöntemlerinden ölçüt örnekleme temel alınmıştır. Temel alınan ölçütler; sosyal bilgiler öğretmen adayı olmak, Sosyal Bilgiler Öğretiminde Tarihsel Kanıt, Yerel ve Sözlü Tarih dersini alıyor olmak, derse genellikle devamlı katılmak, çalışmaya katılmaya gönüllü olmak şeklindedir.

2.3. Fenomenin Deneyimlenmesi Süreci: Kilis Gezisi

Bu çalışma Sosyal Bilgiler Öğretiminde Tarihsel Kanıt, Yerel ve Sözlü Tarih dersi bağlamında gerçekleştirilmiştir. Ders sorumlusu ilk haftalar dersin genel çerçevesini çizdikten sonra tarihsel kanıt ile sözlü tarih konuları üzerinde durmuştur. Gerekli içerik ve dokümanlar öğretmen adayları ile paylaşılıp tartışıldıktan sonra yerel tarih konusu ele alınmıştır. Öncelikle yerel tarihin çıkış noktası, önemi ve amacı üzerinde durulmuştur. Bu konuda öğretmen adayları ile teorik bilgiler ve gerekli dokümanlar sınıf ortamında paylaşıldıktan sonra örnek bir yerel tarih çalışması için yaşanılan yere bir gezi yapılması kararlaştırılmıştır. Geziye Ders sorumlusunun yanı sıra şehrin coğrafya ve kültürüne hâkim olan bir Coğrafya uzmanı akademisyen de eşlik etmiştir. Ayrıca gezilen yerlerde de daha doğru ve ayrıntılı bilgi için bir arkeoloji uzmanı, bir sanat tarihi uzmanı ve bir müze görevlisinden destek alınmıştır. Gezi Rotası ve sürecine ilişkin ayrıntılı ve açıklayıcı bilgiler aşağıda Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. *Gezi Rotasında Gidilen Yerler*

1)Kilis çarşısı, (Kuyumcular Çarşısı Yemeniciler Yorgancılar Zeytin Pazarı)	
2)Canpolat Paşa Konağı	
3) Hz. Talha ve Zübeyir türbesi	
4)Yahudi havrası	

5) KUDEB Konağı	 Koruma Uygulama ve Denetim Bürolarının (KUDEB) bulunduğu bu konakta şehre ait önemli arşivler yer almaktadır.
6) Kilis Müzesi (Sabunhane)	
7)Tarihi Doğan Han	 Tarihi Doğan Han'da öğretmen adayları ile Kilis'in yöresel yemeklerinden "Kilis Tava" yenmiştir.
8)Kilis'in Tarihi Tatlıcısı "Bekan" Cennet Çamuru	 Kilis'in tarihi tatlıcısı BEKAN'da "Cennet Çamuru"nun özellikleri ve yapımına yönelik ustalardan bilgi alındıktan sonra öğrencilerle cennet çamuru yendi.

2.4. Veri Toplama Süreci ve Aracı

Çalışmanın verileri 2023-2024 eğitim öğretim yılı güz döneminde toplanmıştır. Veri toplama sürecine başlanmadan önce araştırmanın sürdürülmesi ve verilerinin toplanması için gerekli etik kurul izni ve katılımcı onayı alınmıştır. Veri toplama işlemi, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının, Sosyal Bilgiler Öğretiminde Tarihsel Kanıt, Yerel ve Sözlü Tarih dersinin yerel tarih kısmı bağlamında toplanmıştır. Yerel tarih konuları işlenirken, gerçekleştirilen Kilis'in Tarih ve Kültür Rotasındaki gezi ile öğretmen

adaylarını deneyim yaşamaları sağlanmıştır. Veri toplama amacıyla araştırmacı tarafından yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmacı yapılan gezi deyimlerine ilişkin on tane açık uçlu soru hazırlamıştır. Hazırlanan görüşme formuna son şeklinin verilmesi için iki alan uzmanı ve bir Türkçe dil uzmanından görüş alınmıştır. Alınan görüşler doğrultusunda bazı sorular silinmiş bazı soruların ise ifade ediliş şekli değiştirilmiştir. Tekrar düzenlenen forma son şekli verilerek kullanılmıştır.

2.5. Verilerin Çözümlenmesi

Çalışmada elde edilen verilerin analizi sürecinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Çalışma kapsamında elde edilen verilerin anlamlandırılması ve incelenmesi süreci olan (Patton, 2014) içerik analizi ile belirgin olmayan kavram örüntülerinin verilerden çıkarılması amaçlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Temel amacı anlamlı açıklamalara ışık tutmak olan içerik analizi ile elde edilen verilerin sırasıyla kavramsallaştırılması ve kavramlar arası ilişkiye göre mantıklı temaların oluşturulması hedeflenir. Bu çalışma bağlamında da elde edilen veriler öncelikle tasnif edilerek yazılı metne dönüştürülmüştür. Daha sonra ise detaylı inceleme adımı bağlamında veri seti kelime kelime, cümle cümle dikkatli bir şekilde okunarak araştırmanın konusu bağlamında en küçük anlamlı birimler oluşturulmaya çalışılmıştır. Küçük anlamlı birimler daha büyük anlamlı birimler etrafında toplanarak temalara ulaşılmıştır. Çalışmanın analizi sonrası; "yerel tarih konusundaki bilgilerin gezi deneyimi ile somutlaşması", "şehre karşı önyargılardaki değişimler", "Kilis'in tarihi ve kültürü konusundaki kazanımlar", "en çok etkilenilen tarihi ve kültürel kanıtlar", "farklı şehirlerin de yerel tarihini merak etmedeki etki" ve "geziden önce ve geziden sonra Kilis'e ilişkin geliştirilen metaforlar" şeklinde 6 temaya ulaşılmıştır. Ulaşılan temalar, K1, K2..şeklinde kodlanan katılımcı açıklamaları ile açıklanmaya çalışılmıştır.

2.6. Güvenirlik, Geçerlik ve Etik

Çalışmada elde edilen verilerin inandırıcılığı için yazıya geçirilen görüşme metinleri katılımcıların teyidine sunulmuştur. Çalışmanın tutarlılığı için veri analiz sürecinde kod ve tema oluşturma sürecinde birden fazla araştırmacı tarafından kod ve temalar incelenerek kod ve temaların uyum yüzdesine bakılmıştır. Bu işlem için Miles ve Huberman (2015) tarafından önerilen [Güvenirlik =Görüş Birliği / (Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı)] formülü temel alınmıştır. Farklı iki alan uzmanı tarafından incelenen analiz verileri arasındaki uyum %96 bulunmuştur. Öte yandan çalışmanın teyit edilebilirliği için görüşme verilerine ilişkin doküman ve analiz formları gerektiğinde teyide sunulmak amacıyla muhafaza edilmiştir.

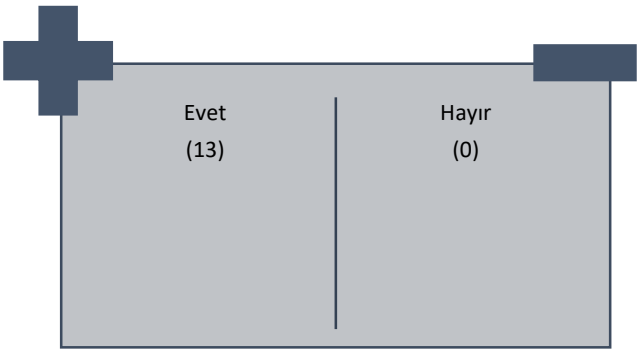
Bu çalışmanın veri toplama sürecinde katılımcıların görüşmelere gönüllü olduklarına ilişkin rızaları alınmıştır. Ayrıca araştırma, Kilis 7 Aralık Üniversitesi kurumunun 17.12.2024 tarihli 2024/15 sayılı kararıyla verilen etik kurul izni ile yürütülmüştür. Bu araştırmanın planlanmasından, uygulanmasına, verilerin toplanmasından verilerin analizine kadar olan tüm süreçte "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi" kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur.

3. Bulgular

3.1. Yerel Tarih Konusundaki Bilgilerin Gezi Deneyimi ile Somutlaşması

Çalışmanın "gezi deneyiminin katılımcıların yerel tarih konularının somutlaşmasında nasıl etkileri oldu?" Sorusuna görüşmeye katılan 13 öğretmen adayının tamamı "evet" olumlu oldu şeklinde yanıt vermiştir. Katılımcıların yanıtlarının betimlendiği Şekil 3 aşağıda sunulmuştur.

Şekil 3. *Yerel Tarih Konusundaki Bilgilerin Gezi Deneyimi İle Somutlaşması*

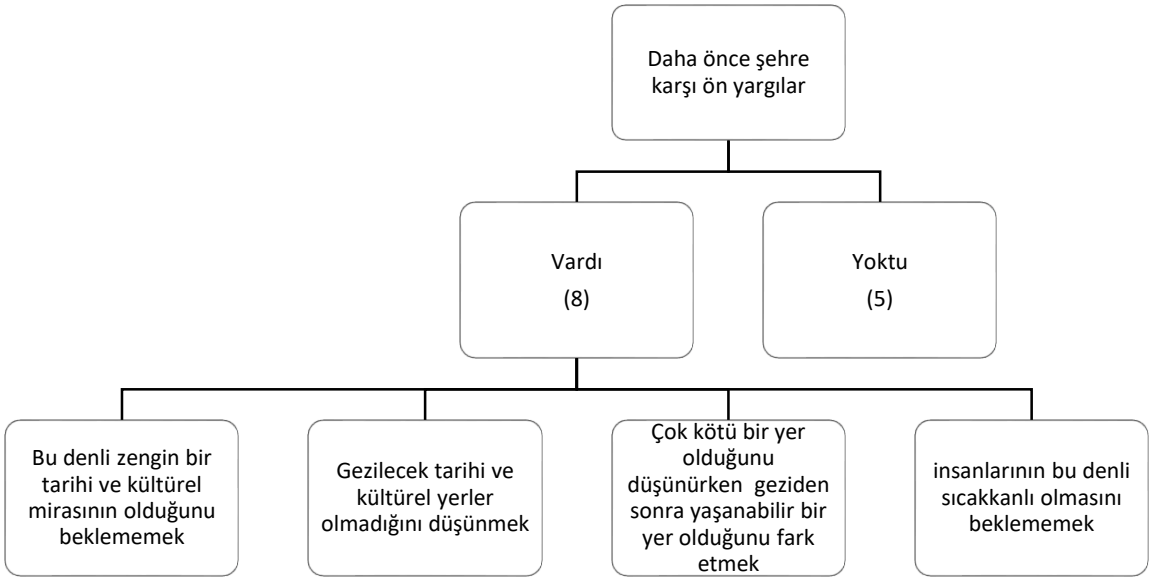
Katılımcıların yerel tarih konusundaki bilgilerinin gezi deneyimi ile somutlaşıp somutlaşmadığına ilişkin soruda katılımcıların hepsinin evet, somutlaştı şeklinde yanıtlar verdiği bulgusuna ulaşılmıştır. Katılımcıların görüşlerine ilişkin örnek ifadeler şu şekildedir:

> *Dersteyken sadece anlatılarak bu konuda bilgi sahibiydim. Ama gezi sırasında oraları gezerek hissederek anladım. Birinci elden kaynakları müzede gördüm.* (K 1).
>
> *İşlediğimiz dersin içeriğinde de gördüğümüz gibi bir şehrin sahip olduğu yerel tarihi kanıtları sokaklarda, insanlarda, şehrin mimarisi ve yapısında görebileceğimizi anlamış olduk. Görsel olarak kafamızda daha da somutlaştı. Mesela Zeytinin Kilis'te tarihi bir yeri olduğunu Kilis müzesini gezerken anlamış olduk. Müze bir de eskiden sabun imalatı için kullanılıyormuş*. (K 2)
>
> *Ders esnasında hocamız şehirlerin tarihini; mekân isimleri, cadde sokak isimleri, o şehirde yaşamış önemli kişilerle açıkladı. Gezi sırasında bu örnekleri kanıtlar nitelikte delillere rastladık, ders içeriğimizi bütünler nitelikteydi*. (K 6)
>
> *Kilis ile ilgili öğrendiğim bilgileri kanıtlarla gözlemleyerek yaşayarak öğrendim. Mesela Mercidabık savaşını sadece anlatılanlar kadarıyla biliyordum gezide ise minyatürünü görerek daha akılda kalıcı oldu ve somutlaştı.* (K 12)

3.2. Şehre Karşı Önyargılardaki Değişimler

Katılımcıların Kilis'e ilişkin ön yargıları var mıydı eğer varsa gezi deneyimi ile neler değişti?" sorusu kapsamında; katılımcılardan beş tanesi (K1, K4, K5, K7, K12) "yoktu" şeklinde yanıt verirken sekiz kişi (K2, K3, K6, K8, K9, K10, K13) ise daha önce önyargılarının olduğunu ifade etmiştir. Katılımcıların büyük bir kısmının (K2, K3, K6, K8, K9, K10, K13) şehir hakkında daha önceden önyargıları olduğu ve bu önyargılarının; *bu denli zengin bir tarihi ve kültürel mirasının olduğunu beklememek, tarihi ve kültürel anlamda zengin mekânların olmasını beklememek, çok kötü bir yer olarak düşünürken yaşanılası bir yer olduğunu fark etmek, insanlarının bu denli sıcakkanlı olmasını beklememek* şeklinde olduğu tespit edilmiştir. Katılımcı ifadelerine ilişkin Şekil 4 aşağıda sunulmuştur.

Şekil 4. *Şehre Karşı Önyargılardaki Değişimler*

Katılımcıların "Kilis'e ilişkin ön yargıları var mıydı eğer varsa gezi deneyimi ile neler değişti?" sorusu kapsamındaki ifadelerinden bazıları aşağıdaki gibidir:

Açıkçası Kilis'in bu kadar tarihi mirası ve mekânı olduğunu bilmiyordum. Karışık gibi görünen sokaklarında gizli bir hazine yatıyormuş. (K 2)

Kilis'i küçük, pek fazla bir şeyi olmayan bir yer olarak görüyordum. Ama şu an kendine has özel ve güzel tarihi yerleri olduğunu görüyorum. (K 8)

Benim memleketim olmasına rağmen böyle köklü bir tarihi olduğunu bilmiyordum. (K 9)

Gezi sonrasında insanların ne kadar sıcakkanlı olduğunu ve şehrin zengin kültürünü gözlemleyerek algımdaki pozitif değişimi fark ettim. (K 11)

3.3. Kilis'in Tarihi ve Kültürü Konusundaki Kazanımlar

Katılımcıların "gezi deneyimi ile katılımcıların Kilis'in tarih ve kültürü konusundaki bilgilerinde ne gibi kazanımlar oldu?" sorusu kapsamında; Kilis'in zengin bir kültürel geçmişe sahip olduğunu (K3, K5, K7, K8, K9, K10, K11,K12), ev ve sokak mimarisinin nedenlerini (K2, K9, K13), Mercidabık zaferine şahitlik ettiğini (K2,K4), Zeytin ve zeytinyağı açısından köklü bir geçmişi olduğunu (K1, K5), önemli tarihi mekân ve konakları olduğunu (K6), geçmişte önemli bir ticaret merkezi olduğunu (K1) öğrendiklerini ifade etmişlerdir. İfadelere ilişkin Şekil 5 aşağıda sunulmuştur.

Şekil 5. *Kilis'in Tarihi ve Kültürü Konusundaki Kazanımlar*

Katılımcıların "gezi deneyimi ile katılımcıların Kilis'in tarih ve kültürü konusundaki bilgilerinde ne gibi kazanımlar oldu?" sorusu kapsamındaki ifadeleri aşağıdaki gibidir:

> *Geçmişinde ticaretin önemli bir yere sahip olduğunu bu geziden sonra öğrendim. Geçmişinde hem ticaret hem de nüfus yönünden Gaziantep ile başa baş olduğunu öğrendim*" (K 1).
>
> *Kilis'i tarihi açıdan milli mücadele döneminde 7 Aralık tarihinde Fransızların elinden kurtulduğunu biliyordum sadece. Bu geziyle birlikte Mercidabık zaferine de şahit olduğunu yıllarca medeniyetlere ev sahipliği yaptığını, Oylum Höyük'deki kazılar yoluyla öğrenildiğine şahit oldum.* (K 2).
>
> *Kilis kültürünü kısa zamanda oluştuğunu düşünüyordum gezdiğimiz gezi sonunda Kilis şehrinin çok uzun bir kültür süreci olduğunu bu süreçte farklı din ve görüşlere de ev sahipliği yaptığını öğrendim. (K 5)*

3.4. En Çok Etkilenilen Tarihi ve Kültürel Kanıtlar

Katılımcıların "gezi deneyiminde katılımcıların en çok etkilendikleri tarihi ve kültürel kanıtlar neler oldu?" sorusu bağlamındaki ifadeleri; zeytin üretimine ilişkin kalıntılar (K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8, K9, K10, K12, K13), sabunhanedeki üretim çalışmaları (K1, K2, K4, K6, K7, K8, K9, K10, K12, K13), Kilis müzesindeki eserler (K6, K7, K9, K10, K11, K13), ev mimarisi (K1, K4, K5, K8, K12) ve farklı inançtan insanlara ait ibadethanelerin bulunması (K3) şeklinde olmuştur. İfadeler aşağıda Şekil 6'da sunulmuştur.

Şekil 6. *En Çok Etkilenilen Tarihi ve Kültürel Kanıtlar*

Katılımcıların "gezi deneyiminde katılımcıların en çok etkilendikleri tarihi ve kültürel kanıtlar neler oldu?" sorusu bağlamındaki açıklamaları aşağıdaki gibidir:

> *Evlerin pencerelerinin neden içe dönük olduğuna şaşırdım. Muhafazakâr bir aile Yaşamı olduğundan öyle yapılmış.* (K1)

> *Kilis zeytinyağı ve zeytin ürünleriyle ünlü olduğunu biliyordum ve gezdiğimiz müzelerde bunlara ait tarihi yapılar gördüm. Sokaklarını ve esnaflarını gezerken giyim kuşam ve dil olarak yabancı uyruklu vatandaşlara ve esnaflara rastladım. Eski Kilis evlerini duymuştum ortasında bahçesi olup da çevresinde odaların konuşlandığı ev ve konaklar bunu kanıtlar nitelikteydi*. (K2)

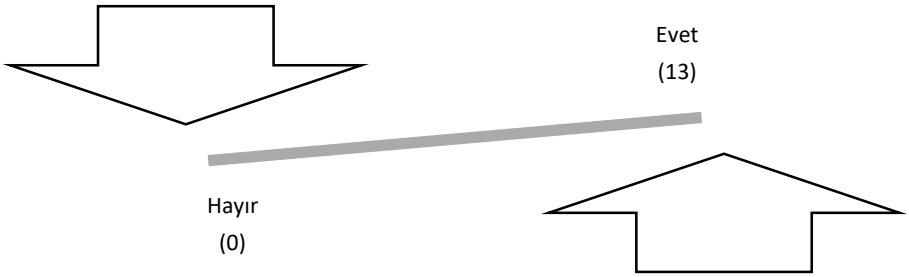
> *Kilis'in tarih envanterinde yer alan ve beni en çok etkileyen yapılardan birisi de Yahudilerin ibadet mekânı olarak kullandığı Havra idi. Bu yapı burada daha önceleri kozmopolit bir şehir olduğunu ve birçok milletten insanın yaşadığını kanıtladı*. (K 3)

> *Evlerin yapımı ve mimarisi o zaman da böylesine düşünülmüş olması beni etkiledi sokakların dar yapılıp sokak aralarının doğal bir klima görevi görmesi ve evlerin yapıldığı kayaçlar ve taşlar sayesinde kışın sıcak serin soğuk kalması*. (K8)

3.5. Farklı Şehirlerin de Yerel Tarihini Merak Etmedeki Etki

Katılımcılarla gerçekleştirilen Kilis gezisinin farklı şehirleri de merak etme duygusu uyandırıp uyandırmadığına ilişkin soru bağlamında katılımcıların hepsi kendilerinde merak uyandığını ifade etmişlerdir. Temaya ilişkin Şekil 7 aşağıda sunulmuştur.

Şekil 7. *Farklı Şehirlerin de Yerel Tarihini Merak Etmedeki Etki*

Katılımcıların Kilis gezisinin farklı şehirleri de merak etme duygusu uyandırıp uyandırmadığına ilişkin soru bağlamındaki açıklamaları aşağıdaki gibidir:

> *Kesinlikle oluştu. Çünkü bir şehrin kadim değerlerini gözlemleyerek o şehirde yaşanmış tarihi olayları öğrenme, insanların orada yaşarken neleri değer olarak ileri nesillere aktardığını öğrenmek ve bugünkü yerel toplum yapısında önem arz eden değerlerin manasını öğrenmek bugünü anlamama sebep oldu. Bu yüzden farklı şehirlerin de yerel tarihlerini merak hissine sahip oldum. (K3)*
>
> *Evet, oluştu çünkü Kilis küçük bir şehir olmasına rağmen altında kocaman bir tarih yatıyormuş bundan dolayı diğer şehirlerde olan tarihleri de öğrenmek isteri. (K4)*
>
> *Evet, oluştu çünkü her şehrin kendi kültürel yapısı ve geçmişi olduğunu ve bunların yerinde görülmesi gerektiğini düşündüm. (K 7)*

3.6. Geziden Önce ve Geziden Sonra Kilis'e İlişkin Geliştirilen Metaforlar

Katılımcıların geziden önce ve sonra Kilis'i neye benzettikleri sorulmuş ve alınan yanıtlara ilişkin metaforlar aşağıda Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2. *Geziden Önce ve Geziden Sonra Kilis'e İlişkin Geliştirilen Metaforlar*

Katılımcı	Önce	Sonra
K1	Puslu bir havaya	Sıcak bir yaz günü
K2	Karanlık bir köy	Güneşi batmayan bir şehir
K3	Göstermeye utandığım bir varlık	Göstermeye kıyamadığım bir hazine
K4	Boş bir kâğıt sayfası	Bir roman
K5	Küçük su birikintisi	Deniz
K6	Başıboş bir yer	Saklı bir hazine
K7	Fidan	Köklü bir ağaç
K8	Küçük bir gölet	Büyük bir deniz
K9	Küçük bir kasaba	Payitaht
K10	Köy	Şehir
K11	Haritada bir nokta	Zengin kültürlerle dolu mozaik
K12	Küçük mum ışığı	Güneşe
K13	Tarihi sığ bir şehir	Bir geçmiş hazinesi

Yukarıda Tablo 2'ye bakıldığında tüm katılımcıların gezi öncesinde şehri daha olumsuz anlamlar çağrıştıran metaforlara benzetirken geziden sonra şehri yüceltmeye yönelik metaforlar geliştirdikleri dikkatleri çekmiştir.

4. Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu çalışma, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının "Sosyal Bilgiler Öğretiminde Tarihsel Kanıt, Yerel ve Sözlü Tarih dersi" bağlamında işlenen yerel tarih konusunda somut deneyimler yaşamaları için gerçekleştirilen Kilis gezisi bağlamında sürdürülmüştür. Özellikle sosyal bilgiler öğretmenlerinin hem kendilerinin hem de yetiştirdikleri öğrencilerinin yaşadıkları ülkenin coğrafyası, tarihi, kültürü ve sosyal yaşantısına turist gibi kalmamaları önemlidir. Bu bağlamda hem yetiştirilen ilköğretim öğrencilerinin hem de onları yetiştirecek öğretmenlerinin gerekli bilgi, beceri ve tutuma sahip olmaları önem taşımaktadır. Özellikle sosyal bilgiler öğretmen eğitimi açısından ışık olması amaçlanan bu çalışma bağlamında ulaşılan sonuçlardan biri "*yerel tarih konusundaki bilgilerin gezi deneyimi ile somutlaşması"* teması olmuştur. Geziye katılan sosyal bilgiler öğretmen adaylarının hepsi bu bağlamda olumlu görüş bildirmiştir. Öğretmen adayları özellikle dersteki yerel tarih konularının gezi çalışması ile somutlaştığına vurgu yapmışlardır. Çalışmanın bu sonucu bireylere *hakiki dünyayı görme imkânı sunması* (Meydan, 2014; Sivrioğlu & Karaosmanoğlu, 2021; Yazıcı vd., 2023; Yıldırım & Ortak, 2021); öğretim süreçlerine katkı sunması ve okul öğrenmelerini tamamlaması (Aydoğan, 2020; Damar, 2024; Bassaw et al., 2022; Duman, 2020; Lei, 2010; Tok, 2017; Yıldırım & Ortak, 2021); öğrenme süreçlerini somutlaştırması (Aytaç, 2014; Day & Aydemir, 2021; Çelik, 2019; Çopur & Önal, 2023; Koçin, 2023; Monteagudo-Fernández et.al., 2021; Parker, 1977; Scarce, 1997; Yazıcı vd., 2023; Yıldırım & Ortak, 2021) şeklindeki yararlarına vurgu yapan çalışmalarla örtüşmektedir. Zira okullara sadece duvarlı sınırlı öğretim mekânları olmayıp sınıf dışı öğretim yöntemlerinden sergi, ödev, görüşme, gezi ve gözlem gibi yöntemlerin de kullanıldığı kapsamı geniş bir alandır (Kanadlı, 2019). Özellikle gezi-gözlemle yapılan okul dışı faaliyetler öğrencinin öğrenmelerini birçok açıdan desteklemesi (Panskyi et.al., 2019), informal öğrenmelere olanak sağlanması (Cors et.al., 2017), öğrenci merkezli olması (Coll & Coll, 2018) gibi süreçleri desteklemektedir. Özellikle tarihi mekânlara (Aday & Meyadan, 2023; Koçin, 2023) yapılan gezilerin öğrencide estetik değeri beslediği ve geliştirdiği bilinmektedir. Estetik değerinin kazandırılmasında mekân ve çevrenin olumlu etkisi sunmasından dolayı (Zhang et.al., 2022) öğrencilere estetik bakış açısı kazandırmada kültürel ve sanatsal mekânların önemli araçlar olduğu dile getirilmiştir (Kayumov, 2020). Bu açıdan yapılan gezi çalışmasının öğretmen adaylarının yerel tarih konusundaki bilgilerini somutlaştırmasının yanı sıra gizil bir şekilde estetik değerlerine de olumlu katkı sunduğu düşünülmektedir. Zira öğretmen adayları gezi sürecinde Kilis ilinin çarşısı, yemenicileri, yorgancıları, zeytin pazarı, kuyumcular çarşısı, tarihi konakları, müzeleri, ibadethaneler ve kutsal yerleri, yemek mekânları gibi yerlerini gezerek buralarla ilgili bilgiler almışlardır. Öte yandan öğretmen adayları uğradıkları mekânlarda zaman geçirmiş incelemeler yapmış, fotoğraflar çekinmiş ve gittikleri yerlerde hoşça vakitler geçirerek eğlenmişlerdir. Dolayısıyla çalışmada bu mekanlara yapılan gezilerden elde edilen sonuçlar öğretmen adayları ile yapılan çalışma sonuçları ile (Aydemir, 2021; Aday & Meydan, 2023; Çopur & Önal, 2023; Duman, 2020; Şahin, 2019; Çelik, 2019; Selanik Ay & Kurtdede Fidan, 2014; Semenderoğlu & Arslan, 2024) paralellik göstermektedir.

Çalışma kapsamında ulaşılan bir diğer tema ise *"şehre karşı önyargılardaki değişimler"* olmuştur. Bu tema kapsamındaki ifadeler incelendiğinde katılımcıların beş tanesinin şehre karşı daha önceden herhangi bir önyargısının olmadığı tespit edilmiştir. Bu sonuç, geziye katılan öğretmen adaylarından bazılarının Kilisli veya Gaziantepli olmalarından dolayı zaten şehre aşina oldukları düşüncesinden kaynaklanmış olabileceğini akla getirmektedir. Ancak çalışmaya katılan sekiz öğretmen adayının daha önce şehre karşı önyargılarının olduğu ve gezi deneyimiyle bunların olumlu algılarla yer değiştirdiği sonucuna ulaşılmıştır. Öyle ki çalışmaya katılan öğretmen adaylarının çoğu Kilis'i henüz tam anlamıyla tanımayan kişilerden oluşmaktadır. Literatürde öğretmen adayları ile benzer şekilde yapılan çalışmalardan biri Aday ve Meydan'ın (2023) çalışması olmuştur. Çalışmada öğretmen adaylarının

gezdikleri yerlerin bu çalışmanın rotasında gidilen yerlerle benzerlik gösterdiği görülmektedir. Çalışmanın sonucunda öğretmen adaylarının çok az bir kısmı Nevşehir'deki tarihi yerleri bilmediklerini ifade etmişlerdir.

Bu çalışmada sosyal bilgiler öğretmen adayları ile yapılan gezi sonrasında ortaya çıkan temalardan biri de "*Kilis'in tarihi ve kültürü konusundaki kazanımlar"* olmuştur. Bu tema kapsamında öğretmen adayları Kilis'in kültürel geçmişi, tarihi geçmişi, ev ve sokak mimarisinin nedenlerini, Mercidabık Zaferi ile bağlarını, zeytincilik ve zeytinyağı konusundaki önemini, geçmişte ticaret merkezi olduğunu, önemli mekân ve konaklarını öğrendiklerini ifade etmişlerdir. Çalışmanın bu sonucu literatürde (Büyükkaragöz & Çivi, 1999; Küçükahmet, 2002; Vural, 2004; Yaşar & Gültekin, 2011) gezi çalışmalarının yararlarına ilişkin bulgulara ulaşan araştırmalarla benzerlik göstermektedir. Sosyal bilgiler öğretmen adayları gezi deneyimi sürecinde kendilerini etkileyen birçok unsur olduğunu ifade etmişlerdir. Ancak çalışmada en çok etkilendikleri şeyin tarihi ve kültürel kanıtlar olduğuna ilişkin ifadelerinden "*en çok etkilenilen tarihi ve kültürel kanıtlar"* temasına ulaşılmıştır. Öğretmen adayları en çok zeytin üretimine ilişkin kalıntılar, Kilis müzesinde bulunan sabunhane adlı yerdeki zeytinyağı üretim çalışmaları ve Kilis müzesindeki eserlerden etkilendiklerini ifade etmişlerdir. Çalışmanın bu sonucu müze gezilerini konu alan bazı çalışma sonuçları ile benzerlik göstermektedir. Bu çalışmalardan müze ziyaretinin katılımcılarda merak, duygu yoğunluğu ve mutlu olma gibi olumlu izlenim uyandırdığı ve objelerle doğrudan etkileşim kurma, bilgi edinme, hayal gücünü harekete geçirme, kültürel ve tarihi değerlerin farkına varma (Çopur & Önal, 2023), eğlenerek öğrenme (Güngörmüş, 2024), okul öğrenmelerini tamamlama (Damar, 2024), tarihsel empati becerisi kazanma (Eryalçın, 2024), başarı ve motivasyon açısından okul öğrenmelerinden daha etkili olma (Kalyoncu, 2024) Kültürel mirasa ilişkin olumlu tutum sağlama (Sevigen, 2021), kalıcı ve öğrenci merkezli öğrenmelere ortam oluşturma (Karadoğan & Durmuş, 2023; Saydam & Geşgel; 2024; Selanik Ay & Kurtdere Fidan, 2014) konusunda katkı sunduğu tespit edilmiştir. Öte yandan kendine özgü ev ve konut mimarisi ve farklı inançtan insanlara yönelik ibadethanelerin olmasının da ilgi çekici olduğunu ifade etmişlerdir. Öğretmen adayları Kilis'te zeytin, zeytinyağı ve sabun üretimi konusunun neden önemli olduğu bilgisini, coğrafya bilgileri ile karşılaştırma olanağı elde emişlerdir. Bu durumun da yapılan gezinin öğretmen adaylarının diğer derslerinin de akademik anlamda pekişmesine katkı sunduğunu düşündürmektedir. Bu sonuç literatürde (Aydoğan, 2020; Bassaw et.al., 2022; Damar, 2024; Duman, 2020; Lei, 2010; Monteagudo-Fernández et.al., 2021; Yıldırım & Ortak, 2021) gezi çalışmalarının okul öğrenmelerini desteklediği yönündeki sonuçlara vurgu yapan çalışmalarla benzerlik göstermektedir. Gezide Kilis'in ev ve konut mimarisinin daha muhafazakâr aile yapısına hitap etmesi kanıtından da o dönemde yaşayan toplulukların sosyolojisine ilişkin fikir yürütmelerinde etkili olduğu düşünülmektedir. Sadece Kilis ili sınırlarında sosyal bilgiler öğretmen adayları ile gerçekleştirilen bu gezinin öğretmen adaylarını birçok açıdan etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Zira öğretmen adaylarının ifadelerinden elde edilen "*farklı şehirlerin de yerel tarihini merak etmedeki etki" t*eması bu kanıyı destekler nitelikte sonuçlar vermektedir. Öyle ki Kilis'in yerel tarihine ilişkin geziye katılan öğretmen adaylarının hepsi, Kilis'te gerçekleştirilen bu gezinin farklı şehirlerin de yerel tarihini merak etme duygusu uyandırdığını belirtmişlerdir. Kilis küçük bir şehir olmasına rağmen altından bu denli büyük bir tarihi ve kültürel miras yaşıyorsa daha büyük şehirlerde daha ilgi çekici sonuçların ortaya çıkabileceğine kanaat getirmişlerdir. Ayrıca öğretmen adaylarının bu tarz gezilerle bir şehrin sosyolojisini anlamada da büyük etkisi olduğunu, her şehri ancak gezerek tanınması gerektiğine yönelik çıkarımda bulunmuşlardır. Öte yandan öğretmen adayları ile Kilis gezisi yapılmadan kendilerinin Kilis'i neye benzettiklerine ilişkin metaforlar geliştirmeleri istenmiştir. Çalışmanın başında öğretmen adayları; *puslu bir hava, karanlık bir köy* gibi olumsuz metaforlarla Kilis'i ifade ederken gezi sonrası ise Kilise ilişkin metaforlarının *sıcak bir yaz günü,*

güneşi batmayan bir şehir, bir roman, saklı bir hazine ve köklü bir ağaç gibi olumlu metaforlara dönüştüğü dikkatleri çekmiştir. Dolayısıyla sosyal bilgiler öğretmen adaylarının Kilis'in tarih, kültür rotasındaki gezi deneyimlerinin incelenmesi amacıyla yapılan bu çalışma sonucunda; yerel tarih konusundaki bilgilerin gezi deneyimi ile somutlaşması, şehre karşı önyargılardaki değişimler, Kilis'in tarihi ve kültürü konusundaki kazanımlar, en çok etkilenilen tarihi ve kültürel kanıtlar, farklı şehirlerin de yerel tarihini merak etmedeki etki, geziden önce ve geziden sonra Kilis'e ilişkin geliştirilen metaforlar şeklindeki temalara ulaşılmıştır. Çalışmanın bu sonucu Semenderoğlu ve Arslan'ın (2024) öğretmen adaylarının arazi çalışmalarına ilişkin geliştirdikleri metaforların incelendiği çalışma sonuçları ile benzerlik göstermektedir. Öyle ki Semenderoğlu ve Arslan'ın (2024) çalışma sonuçlarında çalışmaya katılan öğretmen adaylarından 3 kişi dışındakilerin hepsinin arazi gezisine ilişkin olumlu görüşe sahip oldukları tespit edilmiştir.

Sonuç olarak bu çalışma ile öğretmen adaylarının gezi deneyimi ile yerel tarih konusundaki bilgilerinin somutlaştığı tespit edilmiştir. Çalışma sonucunda Kilis'in tarih ve kültürü konusundaki tutum ve algılarının tamamen olumlu olduğu dikkatleri çekmiştir. Zeytin üretimine ilişkin kalıntılar, sabunhanedeki üretim çalışmaları, Kilis müzesindeki eserler ve ev mimarisinin kendilerini en çok etkileyen tarihi ve kültürel kanıtlar olduğunu belirtmişlerdir. Katılımcılardan bazılarının daha önce şehre karşı ön yargılarının olduğu ve bu ön yargıların; bu denli zengin bir tarihi ve kültürel mirasının olduğunu beklemiyordum, gezilecek tarihi ve kültürel yerler olmadığını düşünüyordum, çok kötü bir yer olduğunu düşünüyordum şeklinde olduğu tespit edilmiştir. Geziden sonra Kilis'e ilişkin olumsuz ön yargılarının olumlu yargılara (yaşanabilir bir yer olduğunu anladım, insanlarının bu denli sıcakkanlı olmasını beklemiyordum) dönüştüğü sonucuna varılmıştır. Ayrıca katılımcıların tümü, Kilis ilinde gerçekleştirdikleri gezi çalışmasının başka şehirlerin de tarih ve kültürünü merak etmelerini sağladığını belirtmişlerdir. Öte yandan katılımcıların Kilis iline ilişkin gezi öncesi metaforlarının olumsuz olduğu tespit edilmiştir. Gezi sonrası katılımcıları Kilis'e ilişkin geliştirdikleri metaforların ise tümünün olumlu olduğu dikkatleri çekmiştir.

Sosyal Bilgiler dersi öğretim programları göz önünde bulundurulduğunda gezi-gözlem yönteminin sosyal bilgiler dersini tamamlayıcı önemli bir öge olduğu söylenebilir. Bu bağlamda Sosyal bilgiler öğretmen adayları ile yapılan "Sosyal Bilgiler öğretiminde Tarihsel Kanıt Yerel ve Sözlü Tarih Dersi"nin gezi çalışmaları ile somutlaştırılması; sosyal bilgiler öğretmenlerinin gezi-gözlem yöntemi bağlamında farklı okul dışı mekânları kullanmaları; gezi-gözlem yönteminin önünde engel gibi duran sınırlılıkların yetkililer tarafından ortadan kaldırılması önerilmektedir.

Kaynakça

Açar, S. (2010). *İlköğretim sosyal bilgiler dersinde gözlem gezisi uygulamasının öğrencilerin eleştirel düşünme becerisine ve çevre duyarlılığına etkisi.* (Yayın No: 298037) [Yüksek lisans tezi, Çanakkale On sekiz Mart Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr

Açıkgöz, Merve (2006), *Sosyal bilgiler öğretiminde gezi gözlem ve inceleme yönteminin etkililiğinin incelenmesi.* (Yayın No: 191075) [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr

Aday, H., & Meydan, A. (2023). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının tarihi çevre farkındalıklarının incelenmesi. *Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 7*(1), 85-107. https://doi.org/10.38122/ased.1202981

Alkış, S. (2008). Coğrafya öğretiminde inceleme gezileri ve arazi çalışmaları. R. Özey & A. Demirci (Ed.), *Coğrafya öğretiminde yöntem ve yaklaşımlar içinde* (ss. 77–106). Aktif Yayınevi.

Ata, B. (2002). *Müzelerle ve tarihi mekânlarla tarih öğretimi: tarih öğretmenlerinin müze eğitimine ilişkin görüşleri. (*Yayın No: 120673) [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr

Atayeter, Y., & Tozkoparan, U. (2014). Sosyal bilgiler öğretmenleri ve 6. sınıf öğrencilerinin sosyal bilgiler dersinde gezi gözlem yönteminin uygulanmasına yönelik görüşleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 3*(5), 1–21.

Atkın, K. (2020). Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Okul Dışı Öğrenme Ortamları Ve Bu Ortamlarda Kazandırılabilecek Beceriler. *International Social Sciences Studies Journal, 6*(64), 2505-2522.

Aydemir, A. (2021). Sosyal bilgiler dersinde okul dışı öğrenme ve öğretim ortamı olarak adalet saraylarının kullanımına yönelik öğretmen adayı görüşlerinin incelenmesi. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 21*(2), 665- 681. https://dx.doi.org/10.17240/aibuefd.2021.21.62826-824051

Aydoğan, H. İ. (2020). *Sosyal Bilgilerde Tarih Konularının Öğretiminde Tarihi Mekânlarda Uygulanan Gezi-Gözlem Metodunun Kazanımı Elde Etmeye Etkisinin İncelenmesi (*Yayın No: 623870) [Yüksek lisans tezi, Aksaray Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr

Aytaç, A. (2014). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eğitimlerinde gezi gözlem metodunun yeri ve önemi. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi, 11-1*(21), 55–69.

Ballantyne, R., & Packer, J. (2009). Introducing a fifth pedagogy: Experience-based strategies for facilitating learning in natural environments. *Environmental Education Research, 15*(2), 243–262. https://doi.org/10.1080/13504620802711282

Bassaw, T. K., Tabil, F. A., & Donkor, S. T. (2022). Teachers' use of field trip to evaluate social studies lessons in the senior high schools in Ghana. *Universal Journal of Social Sciences and Humanities, 2*(4), 219–233. https://doi.org/10.31586/ujssh.2022.558

Büyükkaragöz, S., & Çivi, C. (1999). *Genel öğretim metodları-öğretimde planlama ve uygulama*. (10. baskı). Beta Yayıncılık.

Carrier, S. J. (2009). The effects of outdoor science lessons with elementary school students on preservice teachers' self-efficacy. *Journal of Elementary Science Education, 21*(2), 35–48. https://doi.org/10.1007/BF03173683

Coll, S. D., & Coll, R. K. (2018). Using blended learning and out-of-school visits: Pedagogies for effective science teaching in the twenty-first century. *Research in Science & Technological Education, 36*(2), 185-204. https://doi.org/10.1080/02635143.2017.1393658

Çelik, A. (2019) Gezi yönteminin sosyal bilgiler öğretmen adaylarının akademik başarılarına etkisinin ve gezi yazısı yazma deneyimlerine ilişkin görüşlerinin incelenmesi*. Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 20*(1), 395-413. https://doi.org/10.29299/kefad.2018.20.01.013

Çelikkaya, T., & Kuş, Z. (2009). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin kullandıkları yöntem ve teknikler. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 22*(2), 741–758.

Çengelci, T. (2013). Sosyal bilgiler öğretmenlerinin sınıf dışı öğrenmeye ilişkin görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 13*(3), 1823–1841.

Çetin, M. A., & Metin, C. (2013). Mezarlık ve şehitlik ziyaretlerinin tarih bilgisi ve bilincinin oluşumunda ve öğrencinin akademik başarısındaki etkisi. *Anadolu Eğitim Liderliği ve Öğretim Dergisi, 1*(1), 44–66.

Çetin, T., Kuş, Z., & Karatekin, K. (2010). Sınıf ve sosyal bilgiler öğretmenlerinin gezi-gözlem yöntemine ilişkin görüşleri. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi,* 2, 158–180.

Çopur, A., & Önal, H. (2023). Sosyal bilgiler öğretiminde planlı bir müze gezisi için örnek uygulama: Balıkesir Kuvayı Milliye Müzesi. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (BAUNSOBED), 26* (49), 19-32. https://doi.org/10.31795/baunsobed . 1169304

Damar, İ. (2024). *Müzeler ve tarihi mekânların sosyal bilgiler eğitimindeki potansiyeline yönelik Gaziantep ili özelinde keşfedici bir araştırma* (Yayın No: 863157) [Yüksek lisans tezi, Gaziantep Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr

Day, M. C. & Parker, R. K. (1977). *The preschool in action* (2nd ed.) Allyn and Bacon, Inc.

Demir, M. K. (2007). Sınıf öğretmenlerinin hayat bilgisi ve sosyal bilgiler derslerinde gözlem gezisi yöntemini uygulama durumları. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 5*(2), 323-341.

Demir, S. (2021a). Türkçe öğretiminde aile katılımı. (1. Baskı), Ş. Koca ve P. Erten (ed.), *Eğitim bilimlerinde araştırma ve değerlendirmeler – I* İçinde (ss.397-417), Gece Kitaplığı.

Demir, Y. (2021b). *Sosyal bilgiler dersinde veli eşliğinde gerçekleştirilen inceleme gezilerinin etkililiği.* (Yayın No: 676230). [Yüksek lisans tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr

Demir, Y. (2022). Sosyal bilgiler dersi öğretim programının inceleme gezileri açısından değerlendirilmesi*. İnformal Ortamlarda Araştırmalar Dergisi, 7*(2), 146-173.

Demir, Y. (2023). Parent experiences intended for family-participated field trips carried out with parents within the scope of social studies course. *Educational Academic Research, 48*(1), 109-124. https://doi.org/10.5152/AUJKKEF.2023.1026098

Demir, Y., & Şenyurt, S. (2022). Sosyal Bilgiler Dersinde Veli Eşliğinde Gerçekleştirilen İnceleme Gezilerinin Etkililiği. *Millî Eğitim, 51*(236), 3001-3030. https://doi.org/10.37669/milliegitim.954370

Demirel, Ö. (2002). *Planlamadan Değerlendirmeye Öğretme Sanatı*. (4. baskı). PegemA Yayıncılık

Duman, N. (2020). Volkan topoğrafyası konularının öğretiminde gezi-gözlem yönteminin öğrencilerin akademik başarısına etkisi. *Third Sector Social Economic Review, 55* (2), 710-724. https://doi.org/10.15659/3.sektor-sosyal-ekonomi.20.04.1322.

Ekinci, B. (2022). Hayat bilgisi ve sosyal bilgiler öğretiminde müze gezilerinin yeri ve önemi. *Karabük Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 2*(2), 62-73.

Erdem, M. (2007). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin gezi-gözlem tekniğine ilişkin görüşleri (*Yayın No: 206970) [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr

Ergün, M., & Özdaş, A. (1997). *Öğretim ilke ve yöntemleri*. Kaya Matbaacılık.

Ergün, P. ve Aslan, H. (2023). Okul dışı sosyal etkinliklerde karşılaşılan sorunlar. *Uluslararası Liderlik Eğitimi Dergisi (ULED), 8*(2), 1-13. https://trdoi.org/10.26023458/uled.1369923

Ersoy, A., F. (2017). Fenomenoloji. A. Saban ve A. Ersoy (Ed.), *Eğitimde nitel araştırma desenleri içinde* (ss. 81-139). Anı Yayıncılık.

Ertaş, H. (2012*). Okul dışı etkinliklerle desteklenen eleştirel düşünme öğretiminin eleştirel düşünme eğilimine ve fizik dersine yönelik tutuma etkisi* (Yayın No: 305894) [Doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr

Eryalçın, K. (2024). *Sosyal bilgiler dersinde müze eğitiminin akademik başarı ve tarihsel empatiye etkisi*. (Yayın No: 880050) [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi Marmara Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr

Esbach, H. (2007). Bridging in-school and out-of-school learning: Formal, non-formal, and informal education. *Journal of Science Education and Technology, 16*(2), 171-190. https://doi.org/10.1007/s10956-006- 9027-1

Gökkaya, A. K., & Yeşilbursa, C. C. (2009). Sosyal bilgiler öğretiminde tarihi yerlerin kullanımının akademik başarıya etkisi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 7*(2). 483- 506.

Griffin, J. (2004). Research on students and museums: Looking more closely at the students in school groups. *Science Education, 88*(S1), 559–570. https://doi.org/10.1002/sce.20018

Güleç, S., & Alkış, S. (2003). Sosyal bilgiler öğretiminde müze gezilerinin iletişimsel boyutu. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 17*(1), 63–78.

Güler, A. (2009). *Programlı ve etkili bir müze gezisi için geliştirilen müze eğitim paketinin etkinliğinin ölçülmesi (Ankara ili ilköğretim 1. kademe 3. sınıf sanat etkinlikleri dersi örneği) (Yayın No: 228348)* [Doktora tezi, Gazi Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr

Güleryüz, H. (2008). *Hayat bilgisi programı ve öğretimi.* Pegem Akademi.

Güngörmüş, S. (2024). *Müzelerin sosyal bilgiler dersinde okul dışı öğretim ortamı olarak kullanımına yönelik bir eylem araştırması: Bursa Yaşam Kültürü Müzesi*. (Yayın No: 903212) [Yüksek Lisans Tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr

Güven, A., Gazel, A. A., & Sever, R. (2004). Tarih öğretmenlerinin gezi gözlem uygulamalarında karşılaştıkları sorunlar. *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9, 225–235.

Kalyoncu, E. (2024). *Sosyal bilgiler dersinde müze eğitimi etkinlikleri kullanılmasının akademik başarı, tutum ve öğrencilerin afet bilinci düzeylerine etkisi: Taşkın Müzesi örneği* (Yayın No: 873772) [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr

Karadoğan, S., & Durmuş, E. (2023). Üniversite öğrencilerinin doğa gezilerine yönelik tutum ve davranışları: Gezi gözlem yöntemi. *Elektronik Eğitim Bilimleri Dergisi, 12*(24), 213-230. https://doi.org/10.55605/ejedus.1267594

Karakaş Özür, N. (2010). *Sosyal bilgiler dersinde sınıf dışı etkinliklerin öğrenci başarısına etkisi (*Yayın No: 279700) [Doktora tezi, Gazi Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr

Kayumov, I. F. (2020). Values and aesthetic factors in the formation of culture and art. *International Engineering Journal For Research & Development, 12*(1), https://iejrd.com/index.php/%20/article/view/1410/1262

Knapp, D., & Barrie, E. (2001). Content evaluation of an environmental science field trip. *Journal of Science Education and Technology, 10*(4), 351–357. https://doi.org/10.1023/A:1012247203157

Koca, M. K. (2014). *Arazi çalışması temelli öğretim etkinliklerinin sosyal bilgiler dersine uygulanabilirliği (*Yayın No: 356640). [Doktora tezi, Gazi Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr

Kocaçınar, M. (1964). *Genel öğretim metodu.* (3. baskı). Arkın Kitabevi.

Koçin, Ş. (2023). Tarihi mekânlara yapılan ziyaretlerin öğrencilere estetik ve duyarlılık değerlerini kazandırmadaki rolüne ilişkin sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşleri. *International Journal of Progressive Studies in Education, 1*(2), 17-30. https://doi.org/10.5281/zenodo.8347019

Küçükahmet, L. (1999). *Öğretmenlik mesleğine giriş.* Alkım Yayınevi.

Küçükahmet, L. (2002). *Öğretimde planlama ve değerlendirme*. (13. baskı). Nobel Yayın Dağıtım.

Lei, S. A. (2010). Field trips in college biology and ecology courses: Revisiting benefits and drawbacks. *Journal of Instructional Psychology, 37*(1), 42-48.

MEB (20024). Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı (4, 5, 6 ve 7. Sınıflar) Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli. https://tymm.meb.gov.tr/upload/program/2024programsos4567Onayli.pdf.

MEB (2018). Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 4, 5, 6 ve 7. Sınıflar). https://mufredat.meb.gov.tr/Dosyalar/201812103847686SOSYAL%20B%C4%B0LG%C4%B0LER%20%C3%96%C4%9ERET%C4%B0M%20PROGRAMI%20.pdf

Mercin, L. & Diksoy, İ. (2023). The Use of information designs as a communication language in museums in the 100th anniversary of the Republic. *Journal of International Museum Education, 5*(Special Issue), 91-107. https://doi.org/10.51637/jimuseumed.1371927

Metin, B., & Oran, M. (2014). İlköğretim sosyal bilgiler öğretmenlerinin ders içi yerel tarih konusundaki faaliyetleri Uşak İli Örneği. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 7*(1), 204-216.

Meydan, A. (2009). Sosyal bilgiler öğretiminde gezi-gözlem ve doğa eğitimi. R. Turan, A. M. Sünbül ve H. Akdağ (Ed.), *Sosyal bilgiler öğretiminde yeni yaklaşımlar-1 içinde* (ss. 241-261), Pegem Akademi Yayıncılık.

Meydan, A., & Akkuş, A. (2014). Sosyal bilgiler öğretiminde müze gezilerinin tarihi ve kültürel değerlerin kazandırılmasındaki önemi. *Marmara Coğrafya Dergisi, 29*, 402-422. https://doi.org/10.14781/mcd.92390.

Miles, B. M., & Huberman, A. M. (2015). *Nitel veri analizi*. (S. Akbaba Altun ve A. Ersoy, Çev.), Pegem Akademi.

Monteagudo-Fernández, J., Gómez-Carrasco, C. J., ve Chaparro-Sainz, Á. (2021). Müzelerde miras eğitimi ve araştırması: Bir bilgi alanındaki kavramsal, entelektüel ve sosyal yapı (2000–2019). *Sustainability, 13*(12), 6667. https://doi.org/10.3390/su13126667.

Morag, O., & Tal, T. (2012). Assessing learning in the outdoors with the field trip in natural environments (fine) framework. *International Journal of Science Education, 34*(5), 745-777. https://doi.org/10.1080/09500693.2011.599046.

Namlı, M. (2018). *Bilgisayar destekli öğretim ve gezi gözlem tekniğinin ışık ünitesinin öğretiminde kullanılması. (*Yayın No: 509756) [Yüksek lisans tezi, Fırat Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr.

Nas, R. (2003*). Hayat bilgisi ve sosyal bilgiler öğretimi*. (2. baskı). Ezgi Kitabevi.

National Research Council. (2009). *Learning science in informal environments: People, places, and pursuits.* DC: The National Academies Press.

Orion, N., & Hofstein, A. (1994). Factors that influence learning during a scientific field trip in a natural environment. *Journal of Research in Science Teaching, 31*(10), 1097–1119. https://doi.org/10.1002/tea.3660311005.

Orion, N., Hofstein, A., Tamir, P., & Giddings, G. J. (1997). Development and validation of an instrument for assessing the learning environment of outdoor science activities. *Science Education, 81*(2), 161–171. https://doi.org/10.1002/(SICI)1098-237X(199704)81:2<161::AID-SCE3>3.0.CO;2-D.

Öz, G. (2015). *Öğretim yöntemlerinden gezi gözlem ve inceleme metodunun uygulamasında ortaya çıkan problemlere ilişkin öğretmen görüşleri (Güngören ilçesi örneği) (*Yayın No: 426133) [Yüksek lisans tezi, İstanbul Aydın Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr

Özkan, İ. (2009*). Gezi-gözlem ve inceleme yönteminin 6.sınıf sosyal bilgiler programı ülkemizin kaynakları ünitesindeki öğrenci başarılarına etkisi (*Yayın No: 263523) [Yüksek lisans tezi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr

Öztürk, C. (2009). Sosyal bilgiler: Toplumsal yaşama disiplinler arası bir bakış. C. Öztürk (Ed.). *Sosyal bilgiler öğretimi içinde* (ss. 1-31). Pegem A Yayıncılık.

Patton, M. Q. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri* (3. Baskıdan Çeviri). (M. Bütün ve S. B. Demir, Çev. Ed.), Pegem Akademi.

Pekin, M. ve Bozdoğan, A.E. (2021). Ortaokul öğretmenlerinin okul dışı çevrelere gezi düzenlemeye ilişkin öz yeterliklerinin farklı değişkenler açısından incelenmesi: Tokat ili örneği. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 10*(17), 114-133.

Priest, S. (1986). Redefining outdoor education: A matter of many relationships. *Journal of Environment Education, 17*(3), 13-15. https://doi.org/10.1080/00958964.1986.9941413

Rudmann, C. L. (1994). A review of the use and implementation of science field trips. *School Science and Mathematics, 94*(3), 138–141. https://doi.org/10.1111/j.1949-8594.1994.tb15640.x.

Saydam, A., & Geşgel, N. (2024). Sosyal bilgilerde gezi-gözlem tekniğine yönelik veli ve öğrenci görüşleri. *Öğretmen Eğitimi ve Öğretim, 5*(1), 1-16. https://doi.org/10.55661/jnate.1287212

Scarce, R. (1997). Field trips as short-term experiential education. *Teaching Sociology, 24*(3), 219-226. https://doi.org/10.2307/1319398

Selanik Ay, F., & Kurtdede Fidan, N. (2014). Öğretmen adaylarının sosyal bilgiler dersinde müzelerden yararlanmaya ilişkin görüşleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 13*(48), 70-89. https://doi.org/10.17755/esosder.39452

Semenderoğlu, A., & Arslan, K. (2024) Coğrafya eğitiminde arazi çalışmalarına ilişkin coğrafya öğretmen adaylarının metaforik algıları. *Diyalektolog Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi, 1*(34), 59–80. https://doi.org/10.29228/diyalektolog.77662

Sevigen, E. (2021). *Sosyal bilgiler öğretiminde müze eğitimi uygulamalarının öğrencilerin somut kültürel miras ve ders ile ilgili tutumlarına etkisi ve süreç hakkındaki görüşleri: Bir Karma Yöntem Araştırması.* (Yayın No: 686123) [Yüksek lisans tezi Osmangazi Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr

Sivrioğlu, G., & Karaosmanoğlu, G. (2021). Müzelere yönelik yaratıcı drama projelerinin incelenmesi. *Yaratıcı Drama Dergisi, 16*(2), 207-228.

Şahin, S. (2019). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının gezi-gözlem tekniğine ilişkin görüşleri (*Yayın No: 565239) [Yüksek lisans tezi, Giresun Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr

Tal, T., & Morag, O. (2009). Reflective practice as a means for preparing to teach outdoors in an ecological garden. *Journal of Science Teacher Education, 20*(3), 245–262. https://doi.org/10.1007/s10972-009-9131-1

Tatar, N., & Bağrıyanık, K. E. (2012). Fen ve teknoloji dersi öğretmenlerinin okul dışı eğitime yönelik görüşleri. *İlköğretim Online, 11*(4), 883–896

Temur, S., ve Topkaya, Y. (2023). 2018 Sosyal bilgiler dersi öğretim programının müze kullanımı bakımından incelenmesi. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 13*(1), 281-307. https://dergipark.org.tr/tr/pub/kusbd/issue/75703/1195574

Tok, Ş. (2017) Etkili öğretim için yöntem ve teknikler. A. Doğanay (Ed.), *Öğretim ilke ve yöntemleri içinde* (ss. 178-225), Pegem Akademi.

Üztemur, S., Dinç E., & Acun İ. (2017). Müze ve tarihi mekân uygulamalarının 7. sınıf öğrencilerinin müze ve tarihi mekân algılarına etkisi: bir eylem araştırması. *Gelecek Vizyonlar Dergisi, 1*(1), 9-20. https://doi.org/10.30831/akukeg.358211

Vural, B. (2004). *Öğretim faaliyetlerinde yöntem-teknik ve etkinlikler.* Hayat Yayınları.

Yaşar, Ş., & Gültekin, M. (2011). Anlamlı öğrenme için etkili öğretim stratejileri. C. Öztürk (Ed.), *Sosyal bilgiler öğretimi demokratik vatandaşlık eğitimi içinde* (ss. 77-109). Pegem Akademi.

Yazıcı, H., Ertürk, A., & Kulaca, I. (2023). Okul dışı öğrenme etkinliklerine bir örnek: Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı gezisi. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi, 9*(1), 1-20.

Yel, S., Taşdemir, A., & Yıldırım, K. (2008). Sosyal bilgilerde öğretim strateji, yöntem ve teknikleri, B. Tay ve A. Öcal. (Ed.). *Özel öğretim yöntemleriyle sosyal bilgiler öğretimi (1. Baskı) içinde* (ss.38-86). Pegem Akademi Yayıncılık.

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri.* Seçkin Yayıncılık.

Yıldırım, R., & Ortak, Ş. (2021). Sosyal bilgiler öğretiminde gezilerden yararlanma. *Uluslararası Sosyal Alan Araştırmaları Dergisi, 11*(1), 71-87.

Zhang, M., Xiong, K., Wang, X., & Zhao, X. (2022). Natural beauty and aesthetic value of natural world heritage sites: A literature review and implications for karst geoheritage sites. *Geoheritage, 14(*3), 84. https://doi.org/10.1007/s12371-022-00714-8

Extended Abstract

Introduction

Social studies is one of the most essential courses where knowledge, skills, attitudes, and behaviors are acquired at the center of human life and facilitate daily living. In the process of teaching the knowledge and skills that are essential to human life within the context of social studies, it is important to use activities that create authentic experiences. In this sense, it is evident that an environment surrounded by four walls is insufficient in concretizing and illustrating the subjects included in social studies. However, educational processes are typically carried out in the classroom. The learning process, including out-of-class education activities, also offers opportunities to discover and experience knowledge firsthand. In this context, many activities, methods, and techniques can be used in social studies teaching. Among these, the trip-observation method can be used effectively, which provides the opportunity to examine many geographical, cultural and historical evidence by visiting and observing out-of-class locations.

Method

This study aimed to examine the views of social studies teacher candidates regarding their out-of-school local history teaching trip experiences. A phenomenological design, one of the qualitative research methods, was used in the study. Thirteen social studies teacher candidates enrolled in the social studies teaching department participated in the study. Criterion sampling, one of the purposeful sampling methods, was used in the selection of the study participants. The study was conducted in the context of the "Historical Evidence, Local and Oral History in Social Studies Teaching" course. After providing theoretical information and necessary documents to the students in the classroom environment, a sample local history field trip was planned. For this purpose, a trip was organized with the teacher candidates to historical mansions, buildings, businesses, museums, and similar locations situated along the history and culture route of Kilis's province within the scope of the "Historical Evidence, Local and Oral History in Social Studies Teaching" course in November 2023.

The data collection process was conducted within the framework of the local history component of the "Historical Evidence, Local and Oral History in Social Studies Teaching" course. While topics related to local history were being covered, the teacher candidates were given the opportunity to engage with the topics through their experiences on Kilis's History and Culture Route. The researcher used a semi-structured interview form for data collection. The researcher prepared questions concerning the idioms and expressions used during the trip. Both content analysis and descriptive analysis techniques were employed in the data analysis process. The transcribed interview texts were shared with the participants for verification to enhance the credibility of the findings. To ensure the consistency of the study, the codes and themes were examined by multiple researchers during the coding process and the percentages of agreement between the codes and themes were also discussed.

Findings

In the study, the following themes were idenitifed: "concretization of information on local history through travel experience", "changes in prejudices against the city", "gains regarding the history and culture of Kilis", "most impactful historical and cultural evidence", "the effect of curiousity

toward the local history of different cities" and "metaphors developed regarding Kilis before and after the trip". The contents of the themes are briefly summarized below.

Concretization of Local History Knowledge with Travel Experience

All 13 teacher candidates who participated in the interview answered "yes" to this sub-problem of the study. It was found that all participants responded yes to the question of whether their local history knowledge was concretized with the travel experience.

Changes in Prejudices Against the City

Within the scope of the theme of whether the participants had any prejudices toward the city before the trip, and if so, how those perceptions changed, five participants stated that they had no prejudices, while eight reported having preconceived notions. The majority of the participants described prejudices such as: not expecting Kilis to have such a rich historical and cultural heritage, not anticipating any notable historical and cultural landmarks, perceiving it as an undesirable or unlivable place, and not expecting the locals to be friendly.

Gains on the History and Culture of Kilis

When the participants' statements on this theme are examined, they emphasized Kilis's rich cultural heritage, the architectural design of houses and streets, its historical significance related to the Battle of Marj Dabiq (Mercidabık), its long-standing tradition in olive and olive oil production, the presence of historical buildings and mansions, and its role as an important trade center in the past.

Most Impactful Historical and Cultural Evidence

Participants' statements regarding the most impressive historical and cultural evidence in the context of the theme were as follows: olive production ruins, production activities in the soap factory, artifacts in the Kilis museum, traditional house architecture, and the presence of places of worship belonging to people of different faiths.

The Effect of Curiosity on the Local History of Different Cities

In the context of whether the Kilis trip with the participants aroused a sense of curiosity about different cities, all the participants confirmed that it did.

Metaphors Developed for Kilis Before and After the Trip

In the sixth theme, participants were asked to describe Kilis using metaphors before and after the trip. Analysis revealed that the participants commonly used negative metaphors before the trip, whereas after the trip, they developed more appreciative and positive metaphors.

Discussion

This study aimed to shed light on social studies teacher education and identified several key themes. One such theme was "concretization of local history information through the travel experience". All social studies teacher candidates who participated in the trip expressed positive views in this context. The teacher candidates particularly emphasized that the local history topics in the course became more tangible through the field trip. Another significant theme reached within the scope of the study was "Changes in prejudices against the city". This result suggests that some of the

teacher candidates who participated in the trip may have been due to the idea that they were already familiar with the city because they were from Kilis or Gaziantep. However, it was concluded that eight teacher candidates who participated in the study had prejudices toward the city before, and that these perceptions were replaced with positive perceptions through the travel experience. Most of the teacher candidates who participated in the study were people who did not yet know Kilis completely. In this sense, one of the themes that emerged after the trip with the teacher candidates was "Achievements Regarding the History and Culture of Kilis". Within the scope of this theme, pre-service teachers stated that they learned about the cultural past of Kilis, its historical past, the reasons for the house and street architecture, its ties to the Mercidabık Victory, its importance in olive cultivation and olive oil, that it was a trade center in the past, and its important places and mansions. Pre-service social studies teachers stated that many elements affected them during the trip experience. However, the theme of "most affected historical and cultural evidence" was reached from their statements that what they were most impressed by in the study was historical and cultural evidence. Pre-service teachers stated that they were most impressed by the remains related to olive production, the production works in the soap factory, and the artifacts in the Kilis Museum.

All teacher candidates stated that the Kilis trip sparked a new sense of curiosity about exploring the local history of other cities. At the beginning of the study, they used metaphors such as "misty weather" and "dark village" to describe Kilis. However, following the trip, these metaphors evolved into positive images such as "a hot summer day," "a city where the sun never sets," "a novel," "a hidden treasure," and "a deep-rooted tree."

Conclusion, Suggestion and Recommendations

It was observed that all participants' knowledge of local history was solidified through the travel experience. Their attitudes and perceptions about the history and culture of Kilis turned entirely positive. The most influential elements were the olive production ruins, soap factory operations, artifacts in the Kilis Museum, and the city's distinctive house architecture. Some of the participants reported that their previous prejudices shifted to more positive and favorable judgments such as: 'I did not expect it to have such a rich historical and cultural heritage', 'I thought there were no historical and cultural places to visit', 'I thought it was a very bad place but after the trip I understood that it was a livable place', 'I did not expect its people to be so friendly'.

In addition, all participants stated that the trip they carried out in Kilis encouraged greater curiosity about the history and culture of other cities. It is particularly noteworthy that while participants initially developed negative metaphors about Kilis, they are transformed into entirely positive ones after the trip. In this context, it is suggested that the "Historical Evidence Local and Oral History Course in Social Studies Teaching" conducted with social studies teacher candidates be supplemented with experiential field studies such as educational trips.

Yayın Etiği Beyanı

Bu araştırmanın, Kilis 7 Aralık Üniversitesi kurumu tarafından 17.12.2024 tarihinde 2024/15 sayılı kararıyla verilen etik kurul izni bulunmaktadır. Bu araştırmanın planlanmasından, uygulanmasına, verilerin toplanmasından verilerin analizine kadar olan tüm süreçte "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi" kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan "Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler" başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir. Bu araştırmanın yazım sürecinde bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamıştır. Bu çalışma herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiştir.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı

Araştırma tek yazarlı olduğundan çalışmanın tümünde tek yazarın katkısı bulunmaktadır.

Çatışma Beyanı

Çalışma tek yazarlı olup herhangi bir çıkar çatışması yoktur.

Bu eser Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.